Poštnina plačana v gotovini

Leto XXIII.

TRGOVSKI LIST

Številka 45.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din (za inozemstvo: 210 din), za ½ leta 90 din, za ¼ leta 45 din, mesečno 15 din. Tedenska izdaja za celo leto 60 din. Plača in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaja vsak ponedeljek, sredo in petek

Ljubljana, petek 19. aprila 1940

Cena posamezni številki din 1·50

Skoraj neverjetno je, kako velik tribut plačujemo tujcem. Kakor da ne bi bili svobodna država, kakor da si ne bi priborili svoje politične svobode z velikanskimi žrtvami in po silnih bojih! Tujcem kljub vsem zmagam plačujemo tribut, kakor da bi bili premagana dežela ali kakor da bi bili kakšna kolonija.

Na drugem mestu poročamo o dvigu cen za pšenico in koruzo in o onih tujih elementih, ki so krivi, da se cene tako dvigajo. Mnogi so mislili, da je ta dvig cen v korist našemu kmetu. Toda to je silna zmota in deloma tudi očitna izmišljotina, ki naj prevari našo javnost, da ne bi videla špekulantov, ki žive na račun našega kmetskega proizvajalca in našega potrošnika. Kajti takrat, ko prodaja kmet žito, je njegova cena nizka. Takrat ne kupuje nihče od kmeta žita, takrat kmetu nihče ne pomaga, da bi mogel prodati svoje pridelke dobro. Trpi se celo to, da prodaja kmet svoje pridelke na zeleno, čeprav doživlja zaradi tega silovito izgubo. Šele potem, ko kmet žito proda, se začne igra z dviganjem žitnih cen. In ker se pri tem uporablja ono tako izkoriščano geslo, da je treba kmetu pomagati, se celo oficialno pomaga, da se račun tujih špekulantov posreči. Tako smo doživeli, da je tudi Prizad pomagal pri dviganju cen, ker je kupoval takrat, ko bi moral prodajati iz svojih zalog, da vrže ob tla igro tujih špekulantov. Tako se je posrečilo tujim špekulantom, da so dvignili ceno koruze od 130 na 205, pšenice pa od 170 na 260 din. **Vsa ta velikanska razlika pa je tribut, ki ga plačujejo naši kmetovalci in naši konsumenti tujim špekulantom.** Ali ni sramota za nas vse, da to trpimo, da dopuščamo tako izkoriščanje našega naroda po tujih špekulantih?

Ni pa to edini tribut, ki ga plačujemo tujcem. Pred kratkim smo poročali o **delu cementnega kartela**. Srednja povprečna fabrična cena cementa znaša pri nas 400 dinarjev, v drugih državah Evrope pa 210 din. Za 90% plačujemo mi cement draže ko druge države. To pomeni, da dobi cementni kartel **130 milijonov din več** za svoj cement kakor pa znašajo njegovi proizvajalni stroški. Tudi teh 130 milijonov **je tribut**, ki ga plačujemo tujcu, ker je v cementni industriji investirano 95% tujega kapitala.

Obširno smo v svojem listu poročali tudi **o delu bencinskega kartela**. Takšne ugodnosti smo dali temu tujemu kartelu, da domači ljudje z njim sploh konkurirati ne morejo. A ne samo to. Zaradi tega kartela plačujemo tekoča goriva draže kakor bi jih morali, vrhu vsega pa trpimo še pomanjkanje. Tudi **bencinskemu kartelu plačujemo tribut**, ki ga kot svoboden narod ne bi smeli plačevati.

A kje so še vsi drugi karteli, vsi drugi tuji zastopniki in tovarnarji, ki sijajno žive na naš račun, ker jim plačujemo nepotreben in sramoten tribut! Skoraj vsi karteli so v tujih rokah, a naš boj proti kartelom, kljub njih dokazano škodljivemu delovanju je tako mil, tako obziren, kakor da bi bili najljubše kar imamo. Imamo sicer zakon o kartelih, uvedeno je tudi državno nadzorstvo nad karteli, a vsi ti predpisi so ničvredni papirnati predpisi, ki ne veljajo nič, na katere se nihče ne ozira.

Naš narod se trudi in peha, da si pribori najnujnejše za življenje, naši trgovci mislijo noč in dan, kako bodo spravili skupaj denar za davke, naši šolani ljudje v največjem pomanjkanju ustvarjajo kulturne vrednote, naši podjetniki delajo neprestano, da vzdrže tujo konkurenco, a vse to delo, vsi ti napori, vsa ta požrtvovalnost ne pomaga, ker je tujcem že skoraj zajamčena vsa smetana. **Tribut, ki ga plačujemo tujcem, je tako visok, da nam nikdar nič ne ostane. Vsa naša beda izvira iz tega tributa.**

Človek bi zato pričakoval, da bo pri nas najbolj splošna borba veljala odpravi tega tributa. To pa ni tako in o kartelih ter drugih tujih izkoriščevalcih se v našem političnem življenju sploh ne govori. Mi se samo med seboj borimo, mi nastopamo le proti lastnim ljudem z vso odločnostjo, dočim teh naših glavnih škodljivcev nihče ne vidi ali pa jih videti noče. In tu je glavni vzrok, da ne pridemo naprej, tu je tudi zadnji razlog, da se ne zboljša naša uprava, ker kje bi mogla dobra uprava trpeti, da se plačuje tako visok in tako neupravičen tribut tujcem.

Odpraviti ta tribut, napraviti konec izkoriščanju našega ljudstva, to bi morala biti prva zahteva vseh strank in Jugoslavija bi doživela oni polet, o katerem so sanjali oni, ki so dali zanjo svoje življenje.

Kdo žene kvišku ceno pšenici in koruzi?

Nedovoljene operacije na naših borzah

Cena pšenice in koruze se še nadalje dviga. Dne 17. aprila je skočila cena srbijanske pšenice že na 252 in 255 din, potiška pšenica pa se je dvignila že na **265 din. Koruza se je dvignila že na 205 dinarjev, dočim znaša pariteta Rotterdam le 91 din.** Tržni poznavalci pa sodijo, da se bo cena dvignila še bolj in da bo dosegla pšenica ceno 300 din, koruza pa 250 din. Tako visok dvig pšenične in koruzne cene bi bil za potrošnike prava katastrofa in bi bil nevaren tudi za državne finance, ker bi na eni strani neizogibno zahteval povečanje državnih izdatkov, na drugi strani pa tudi znatno oslabil domačo valuto. Zato je res že skrajni čas, da se napravi temu divjemu dviganju pšeničnih in koruznih cen konec.

Zlasti še, ker prihaja vedno bolj na dan, da je ta dvig posledica brezvestne špekulacije nekih tujih elementov na naših borzah. O tem je objavil »Trgovinski glasnik« v svoji številki z dne 17. aprila nad vse zanimiva **odkritja**, ki naravnost zahtevajo, da se proti tem špekulantom nastopi z vso silo.

»Trgovinski glasnik« pravi, da so se razmere na naših produktnih borzah čisto spremenile, kar velja zlasti za novosadsko in beograjsko borzo. Včasih je bilo sicer kupčevanje na borzah bolj živahno in tudi bolj tvegano, vendar pa se ni dogajalo to, kar danes. Kar se je takrat sklenilo, to je bilo tudi utemeljeno v dejanskih potrebah ter se je moralo tudi **brezpogojno izvršiti**. Danes pa so čisto drugi časi. Na borzi se pojavljajo dvojni ljudje. Eni, ki bi hoteli skleniti kupčijo, in drugi, ki bi hoteli izkoristiti samo trenutno situacijo. Tako se dogaja, da se v posameznih povpraševanih predmetih vodi prava hazardna igra. Ti ljudje operirajo kot »spretni strokovnjaki« in skušajo izkoristiti psihološko situacijo na borzi. Ti »spretni strokovnjaki« sklepajo tudi sami posle in sicer na naslednji način:

»Špekulant, ki ima velike količine blaga, zlasti žitaric, hoče prodati to blago po mnogo višji ceni, kakor pa je tržna. Da bi mogel to doseči, si najde partnerja, ki od njega fiktivno kupi žito. Sporazumeta se javno do najmanjših podrobnosti in gledata na to, da izvedo za njuno kupčijo tudi drugi kupci. Kupčija pa se ne sklene za takojšno dobavo, temveč za kasnejše termine, da se začno drugi kupci bati, da bo cena žitu v kratkem skočila. Da izgleda kupčija še bolj verjetna, se dogovori, da se mora prva partija dobaviti v enem mesecu. Določi se tudi količina blaga (n. pr. 20 vagonov) in kupčija se tudi takoj prijavi na borzi, da bi bila kupčija še bolj verjetna. Na borzi plačata tudi predpisano takso 100 din za vagon ali 2000 din za 20 vagonov. S tem je igra dokončana in čaka se na nadaljnji razvoj cen. Če se je špekulacija posrečila, potem se je doseglo to, kar se je hotelo, da se bo žito vendarle prodalo po višji tržni ceni. Če pa bi se špekulacija ponesrečila, pa tudi ni nesreče, ker bi bilo izgubljenih samo onih 2000 din borzne takse, ker bi se kupčija stornirala.

Takšne kupčije se danes sklepajo na naših produktnih borzah in zaradi njih je skočila cena **koruze že na preko 200 din, dočim bi bila sicer normalna cena 120 do 130 din, pšenica pa že leze proti 300 din, a bi brez teh špekulacij morala pasti na 170 din.**

»Trgovinski glasnik« dodaja k temu naslednje: »Moramo takoj poudariti, da od teh povečanih cen **nima kmet kot proizvajalec prav nobene koristi.** Svoje žito je prodal po mnogo nižji ceni in njegovo žito se nahaja sedaj v skladiščih ljudi, ki s tem žitom bijejo po trgovcih in konsumentih. Če se pa k vsemu temu doda še to, da te nedovoljene posle opravljajo vseskozi le **anacionalni elementi v naši državi** in da tega nikdar še ni storil noben Srbin, se more razumeti, zakaj smo mi trgovci tako zelo ogorčeni nad takšnim umetnim podraževanjem življenja.

Bili bi v resnici veseli, če bi borze same posvetile svojo pozornost ljudem, ki kar po načrtu povzročajo tako neopravičen dvig cen. Istočasno pa **moramo apelirati tudi na oblasti, da nas zaščitijo pred takšnimi brezobzirnimi borzijanci.** Če je že protidraginjski odbor za nas trgovce, naj bo tudi za te ljudi, ki na tako brezobziren način dvigajo cene. Prav tako pa bi se morala za poslovanje teh ljudi zanimati tudi direkcija za prehrano in napraviti konec tej nevarni igri tujih elementov na naših borzah.

Bodi že kakor koli, na vsak način pa smatramo, da imamo kot pošteni državljani in trgovci pravico, da smo zavarovani pred elementi, ki na borzah sistematično izkoriščajo situacijo in brez ozira na resnost položaja in na gospodarsko silo širokih slojev naših potrošnikov.«

K temu bi dostavili še to, da te špekulacije nikdar ne bi bile mogoče, če se ne bi pri nas uganjala tako nezaslišana demagogija z interesi kmetskega ljudstva. Pod izgovorom, da se pomaga kmetu, so se dovoljevale pri nas tudi najbolj neverjetne stvari, in pod geslom dobrih cen za kmeta tudi ti tuji elementi uganjajo svojo divjo špekulacijo na naših borzah.

Na produktnih borzah v Vojvodini bi bilo čiščenje nujno potrebno, da bi tvorili trdno večino borzijancev le naši domači in nacionalni ljudje.

Vemo, kdo je kriv, če je naš kruh drag, kar nepojmljivo pa je, da proti krivcem vseeno ne nastopimo!

Gradbena delavnost ogrožena

Na naslov železnega kartela

»Jugoslavenski Gvoždjar« piše: Neprestano se nam pritožujejo železninarji in stavbeniki iz vseh mest naše države, zlasti pa iz Beograda in Zagreba, da bi kljub vsem težavam bila gradbena delavnost letos velika in znatno večja ko lansko leto, če ne bi primanjkovalo na trgu betonskega železa, ki ga sploh ni. Znano je sicer, da imajo naše tvornice težave in da je ovirana njih proizvodnja, vendar pa mislimo, da bi se z **malo dobre volje** moglo vendarle doseči, da bi tvornice dobavile določene količine betonskega železa tudi za zasebnike.

Znano je, da je bila v nekaterih mestih v zadnjih 10 letih (od začetka gospodarske stiske) gradbena delavnost v stalnem padanju. Že zato je tem bolj nujno, da se gre vsaj sedaj na roko onim, ki hočejo zidati, ker se s tem pomaga vsemu gospodarstvu.

Po računih strokovnjakov znaša trenutna potreba za predvidene stavbe v Zagrebu in Beogradu okoli 600 vagonov betonskega železa, za vsa druga mesta v državi pa okoli 300 vagonov, skupno bi torej bilo treba le okoli **900 vagonov betonskega železa.**

Velik del javnosti je mnenja, da bi združene jugoslovanske železarne morale to upoštevati in sklicati **nujno sejo**, na kateri bi sprejele potrebne sklepe, da se ugodno reši to, danes tako silno pereče vprašanje. Nikakor ne pretiravamo, če na tem mestu ugotavljamo, da vse naše železninarsko in gradbeno gospodarstvo apelira na odločujoče, da to važno vprašanje čim prej rešijo. Z vso pravico zahtevajo to ne le v imenu svojih nameščencev, temveč tudi vseh državljanov, kajti poživitev gradbene delavnosti je ključ za zboljšanje gospodarskega položaja.

Upamo, da ta apel ne bo brezuspešen, zlasti še, ker je danes vprašanje betonskega železa trenutno najbolj aktualno vprašanje, ker smo na pragu gradbene sezone.

Mi pa dostavljamo k temu še to, da je treba rešiti tudi vprašanje **pocenitve cementa.**

Tako je **naša gradbena delavnost odvisna od železnega in od cementnega kartela.** S tem je oblastem dan zadostno močan razlog, da pritisnejo na oba kartela, da tudi ona v sedanjih težkih časih nekaj storita za naše gospodarstvo. Ali je res že izključeno, da bi se pri nas pritisnilo na kartele?

Reorganizacija Direkcije za zunanjo trgovino

Težak je bil porod, preden je bila ustanovljena direkcija za zunanjo trgovino, a težaven bo tudi začetek njenega poslovanja. Zakaj direkcija ni še začela niti prav delati, ko se že govori o njeni reorganizaciji. Vse težave pa menda izhajajo le **iz osebnih vprašanj.** Poročali smo, da je bil za direktorja imenovan dr. Krešimir Kristič. Imenovani so bili tudi **štirje** vršilci **dolžnosti načelnikov ter nič manj ko 24 šefov** (z besedo: štiri in dvajset) **odsekov. Birokratski aparat bo torej silno velik** in plačevati ga bo morala naša zunanja trgovina, ki bo s tem dobila še novo in najbrže čisto nepotrebno breme. 24 šefov odsekov! To bodo šli posli ko namazano! Koliko pa bo potem še drugih uradnikov in uradnic! Sedaj pa se zopet poroča, da so bila vsa ta imenovanja le začasna, ker bo za direktorja imenovan dr. Rudolf **Bičanić**, šef zavoda za proučevanje kmetskega gospodarstva »Gospodarske sloge«, dr. Kristič pa bi postal načelnik oddelka za zunanjo trgovino. Poroča se nadalje tudi to, da **Zavod za pospeševanje zunanje trgovine še vedno ni likvidiral**, čeprav bi moral in da tudi direkcija še ni začela delovati, kakor bi morala. Baje je nastopil neki **interregnum**, ki seveda naši zunanji trgovini ne bo niti najmanj v korist, pač pa morda kateremu uradniku.

Zdi se nam naravnost neverjetno, da se morejo delati v sedanjih časih takšni nedopustni eksperimenti. Skoraj izgleda tako, kakor da bi bila zunanja trgovina samo osebna zadeva nekih birokratov! Ni se potem čuditi, če je naša industrija brez surovin, naš izvoz pa zastaja zaradi vedno novih ovir.

Sporazum o trgovinskih pogajanjih med Jugoslavijo in Sovjetsko Rusijo

Iz Beograda se poroča: Kraljevska vlada je dosegla **sporazum z vlado sovjetskih republik, da se začno pogajanja za ustvaritev gospodarskih zvez med obema državama.** V ta namen naj bi se sklenila **trgovinska pogodba in plačilni sporazum.**

Pogajanja se bodo vodila v **Moskvi**, kamor bo v kratkem odpotovala jugoslovanska delegacija, kateri **načeluje dr. Milorad Gjorgjević**, bivši finančni minister.

Modri cvet in vsakdanji zajtrk

Pri poletnih izprehodih ste gotovo opazali ob robu polja, ob jarku in ob stezi lep moder cvet. To je vodopija, najbližja sorodnica oplemenjene cikorije, iz katere se izdeluje Pravi Franck. Naše gospodinje uporabljajo že desetletja to primes k vsaki kavi, ker daje dober, poln okus in lepo barvo ter poleg tega koristi tudi zdravju.

Združba trgovcev za srez Murska Sobota

ima

XIX. redno glavno skupščino

v sredo dne 1. maja 1940. ob 9. uri dopoldne v dvorani »Grajskega kina« v Murski Soboti.

Dnevni red:

1. Pozdrav predsednika.
2. Imenovanje zapisnikarja in 2 overovateljev.
3. Odobritev zapisnika zadnje skupščine.
4. Poslovna poročila: a) predsedniško, b) tajniško, c) blagajniško, šolskega odbora dvorazredne trgovske šole, č) gradbenega odbora.
5. Poročilo nadzornega odbora in predlog razrešnice.
6. Proračun za leto 1940.
7. Samostojni predlogi uprave združenja trgovcev.
8. Samostojni predlogi članov in sekcij.
9. Zaključek skupščine.

Pojasnila k dnevnemu redu:

Zapisnik zadnje glavne skupščine se ne bo čital, ker je bil objavljen v »Murski Krajini« v št. 10—23 1939. leta. **Računski zaključek** je objavljen v prostorih združenja. Prav tako bo v prostorih združenja objavljen **proračun** za leto 1940. in vsi sklepi, ki bodo sprejeti na glavni skupščini, in to v določenem roku.

Samostojni predlogi članov, kakor tudi sekcij morajo biti predloženi upravi združenja **najkasneje do 27. aprila t. l.** do 12. ure ter jih smejo predložiti samo tisti člani, ki so poravnali svoje članske obveznosti do konca leta 1939., sicer bodo zavrnjeni. (Slednje ne velja za člane, ki so pridobili članstvo v letu 1940.)

Udeležba: Skupščine se smejo udeležiti samo člani imetniki obrtnih pooblastil. Udeležba na skupščini po pooblaščencih ni dovoljena, razen v primerih, kjer tvorijo članstvo javne trgovske družbe. (Čl. 14./1 pravil.) Za vse člane je udeležba na skupščini **obvezna.** Izostanki morajo biti s tehtnimi opravičili pred dnevom skupščine **pismeno** javljeni upravi združenja, sicer se predpišejo denarne globe, in sicer din 20·— za člane izven Murske Sobote in din 50·— za člane v Murski Soboti.

Sklepčnost skupščine. Skupščina je sklepčna ob določeni uri, če je prisotna vsaj ena tretjina od skupnega števila članov, sicer se vrši eno uro kasneje na istem mestu in z istim dnevnim redom druga skupščina, ki sklepa veljavno ob vsakem številu navzočih.

Na skupščini se bo razpravljalo samo o vprašanjih, ki so postavljena na dnevni red.

Predsednik:
Ivan Čeh.

Prevoz ruskega bencina za Nemčijo skozi Bolgarsko

Na Bolgarskem se pospešeno pripravljajo za prevoz sovjetskega petrolejo v Nemčijo. V ta namen je začela Bolgarska graditi drugi tir od Varne do Ruščuka na Donavi. Ta železniška proga je dolga 125 km. To kratko progo so začeli nakrat delati kar na desetih mestih. Upajo, da bo drugi tir gotov do srede tega leta. Nemški strokovnjaki pospešeno delajo skladišča ter naprave za prekladanje blaga iz ladij v vagone.

Občni zbor Združenja za Maribor levi in desni breg

Združenje trgovcev za srez Maribor-levi in desni breg je imelo v nedeljo 14. aprila svoj 21. redni letni občni zbor v dvorani hotela »Orel«. Odziv je bil prav lep in je bila dvorana dobro napolnjena.

Po ureditvi formalnosti je imel predsednik g. **Janko Kostanjšek** govor, v katerem je najprej toplo pozdravil navzoče, v prvi vrsti pa **dr. Plessa** in predsednika g. **Staneta Vidmarja.** Obžaloval je, da obrtno oblastvo ni poslalo na skupščino svojega zastopnika. Potem se je govornik spomnil v preteklem letu umrlih članov, ki so jih zborovalci počastili s trikratnimi »Slava« klici. Predsednik Kostanjšek je potem nadaljeval:

Poročilo predsednika Janka Kostaniška

»Splošne gospodarske razmere so zaradi **vojne psihoze** zelo slabe in zadajajo zlasti trgovskemu stanu težke udarce. Nova svetovna vojna je povzročila v prvi vrsti **pomanjkanje najpotrebnejšega blaga.** Pomanjkanje ima za posledico **zvišanje cen.** Prišla je naredba o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije. Odobravam take oblastvene ukrepe v teh časih, njih vsebina pa je neumestna. Osnovani so odbori za nadziranje cen in za **odobritev povišanja** cen, vendar ti odbori ne morejo dati pozitivnih rezultatov, ker se cene regulirajo naravno. Konkurenca je močna, pri čemer je treba še pripomniti, da obstoji še nelojalna konkurenca pri detajlistih.

Vojne razmere, ki vplivajo tudi na našo nevtralno državo, so prinesle priliko **za razširjenje šušmarstva in krošnjarstva.** Na območju našega združenja sem ugotovil, da je **promet krošnjarjev poskočil najmanj za 50%.** Našo **kontrolo** nad šušmarji in krošnjarji, kakor tudi **kontrolo odpiranja** in zapiranja trgovin je nujno potrebno zopet uvesti. Potrebno je, da oblastva pri odmeri kazni krošnjarjem niso preveč mila.

Izšla je naredba glede **minimalnih mezd za trgovske nastavljence,** proti kateri je naše združenje po Zbornici odločno nastopilo. Največja napaka v tej naredbi je, da ne dela razlike med mesti in podeželjem. Naše združenje je za to, naj se mezde urede eventualno za večja mesta, da pa morajo izpasti določbe glede manjših mest, trgov, vasi in sploh podeželja. V naredbi določene mezde bi pri podeželskem trgovstvu povzročile odpust pomočnikov.

Dobili smo **novo davčno reformo.** Ker potrebuje država sredstev v tako resnih časih, **smo za vse žrtve,** pričakujemo pa, da se bodo **bremena naložila pravično in primerno obratom.** Lani se je pričelo noveliranje obrtnega zakona, kar je bilo že nujno potrebno, zlasti glede usposobljenosti za trgovinski obrt. Zaradi nastalih ovir pa se noveliranje ni moglo nadaljevati. Zato prosimo Zbornico in Zvezo, da zahtevata nadaljevanje konference **za spremembo obrtnega zakona** na merodajnem mestu.

Z naredbo smo dobili **znižanje cene soli,** kar sicer pozdravljamo, nikakor pa se ne moremo sprijazniti s tem, da je bil zaslužek detajlista tako znižan. Nikakor ne moremo odobravati predpisa glede prodaje **živinske soli,** ki je prenehala biti predmet detajlista, kar je povzročilo pri prebivalstvu na deželi veliko nejevoljo.

Za petrolej smo dobili predpisane maksimalne cene, pri katerih mnogokrat doplačamo, ker so nabavne cene v primeri s prodajnimi neprimerne. Dobili smo tudi razdelitev petroleja po srezih, ki pa ne funkcionira, ker petroleja pač ni. Za **bencin** smo dobili karte, ki so nam prinesle veliko premajhno množino za najnujnejšo potrebo. Glede bencina pa se opaža, da se položaj nekoliko zboljšuje.

Za **sladkor** so se od sladkorne centrale v Beogradu po finančnih organih predpisale prodajne cene, ki niso vsebovale niti davkov niti stroškov, še manj pa dobička. Na splošni protest je sladkorna centrala svoj ukrep razveljavila.

Kljub težkemu položaju nas podeželskih trgovcev se na žalost še vedno najdejo tovariši, ki že itak navzdol stisnjene cene kvarijo. Zato apeliram na vse tiste, da to opuste in da **so solidarni.** Ni lepo, če starejši in močnejši tovariš tlači svojega mlajšega in gmotno šibkejšega tovariša in ga hoče uničiti z nelojalnimi cenami.

Zadnje čase se zopet množijo pri združenju **pritožbe zaradi nerednega odpiranja in zapiranja trgovskih obratovalnic.** Taki primeri, ki povzročajo prepir med tovariši, se morajo obsojati. Zato pozivam vse člane združenja, da se natanko drže odpiralnega in zapiralnega časa, sicer bo združenje primorano uvesti stalno kontrolo v tem pogledu.

V smislu sklepa lanskega občnega zbora je združenje **kupilo hišo,** tako da ima sedaj svoj dom. Hiša bo v štirih do petih letih izplačana.

Tovariši, za uspehe našega delovanja smo dolžni najtoplejšo zahvalo naši Zbornici in posebno njenemu tajniku g. **dr. Plessu,** prav tako tudi g. ministru **Mohoriču** in naši **Zvezi.**

Tovariši, priporočam vam najtopleje naš **»Trgovski list«.** Kdor še nima našega stanovskega glasila, naj si ga naroči po naši pisarni. »Trgovski list« je naše edino slovensko stanovsko glasilo. Zato je sveta dolžnost vsakega slovenskega tovariša, da je naročen vsaj na sobotno številko, če že ne na vse izdaje.

Končno naj omenim, da je **Zbornica dne 19. marca nenapovedano** izvršila uradno **revizijo vsega našega poslovanja** in pregledala pisarno po tajniku g. **dr. Plessu.** Po revizijskem zapisniku se spisi rešujejo ekspeditivno. Vse poslovanje je v najboljšem redu in je **naravnost vzorno.** Predsedništvo uprava, nadzorstvo in tajništvo, ki vrši vse posle, ki jih nalagajo zakon o obrtih, pravila združenja in interesno zastopstvo članstva, je ne samo brezhibno, marveč tudi vzorno in požrtvovalno. V svojem poročilu o izidu revizije izraža Zbornica predsedniku g. **Kostanjšku za njegovo 15letno požrtvovalno delovanje za dobrobit vsega članstva in prospeh trgovine v našem okolišu svoje tople in iskrene čestitke.«** (Dolgotrajno odobravanje.)

Besedo je povzel kot zastopnik Zbornice za TOI njen

tajnik dr. Pless,

ki se je zahvalil za pozdrav in nato nadaljeval:

»Prinašam vam pozdrave naše Zbornice, želeč vam najboljših uspehov. Zagotavljam vas, da bo Zbornica vedno podprla vsa vaša stremljenja.

Nobeno leto po preobratu v preteklih 22 letih ni prineslo toliko političnih sprememb kot lansko. **Atmosfera je napeta,** mučna, vojna vihra ni zajela le Evrope, ampak ves svet. Današnja vojna se

vrši z **gospodarskimi sredstvi.** Uvozili smo doslej samo nekaj surovin, ki so nam nujno potrebne. Vojskujoče se države nam delajo težave, Narodna banka ne da deviz. Samo to je prineslo aktivo, kar pa ni razveseljivo. Zaradi pomanjkanja surovin zelo trpi trgovina. V dobavljanju blaga je nastal zastoj, posebno pa je otežkočen dovoz kolonialnega blaga. Zato ponavljam zahtevo, da se **mora zakon o Narodni banki temeljito spremeniti.** Zakon mora služiti vsem, ne pa samo tistim, ki so zainteresirani na dobičku banke, t. j. delničarjem, in ne samo onim za interes lastnega žepa.

Za božič smo prejeli **davčno novelo.** Država potrebuje baš dandanes izredna sredstva, toda priznati je treba, da je **novela preostra.** Zato so vse zbornice, zbrane v Ljubljani, poslale spomenico na pristojna mesta, vendar uspehi niso bili veliki. **Mi trgovci se nismo nikoli branili dati državi, kar potrebuje, zahtevati pa moramo, da se z nami pravilno postopa!** Kazenske sankcije so takšne, da je trgovec vedno z eno nogo v zaporu.

Prizad se je najprej bavil z žitno trgovino, in sicer na način, ki je rodil sama nezadovoljstva. Zadnje čase pa je prevzel še **trgovino z vinom,** na vrsto pride še **riž** in sploh vsi kolonialni predmeti. Hrvatski gospodarstveniki so zahtevali, da se **Prizad ukine. Mi smo s to zahtevo solidarni!**

Potem **nabavljalne zadruge.** Zasledovanje zadrug, ki delajo z nečlani, je nemogoče, ker ima novi **zakon toliko izjemnih določil,** da ni mogoče vsega delovanja nadzorovati. Zadruge državnih nameščencev lahko sprejemajo osebe, ki niso državni uradniki, in tudi ustanavljajo prodajalne v krajih, kjer sploh ni državnih nameščencev.

Kar se tiče **krošnjarstva** po okrožnicah banske uprave in žandarmerijske komande **skoraj ni kaznjenca, ki ne bi bil v zvezi s krošnjarji.** Novela obrtnega zakona bi nam morda prinesla zboljšanje, zaradi sporazuma med Srbi in Hrvati pa je rešitev tega vprašanja odložena.

Kontrola o cenah je v glavnem namenjena uvoznikom, namenjena pa je bila detajlistom. S skupnimi napori smo dosegli, da je to odpadlo. To je bil velik uspeh naših organizacij. Omenjam protest glede cen sladkorju, za kar se moramo zahvaliti našim organizacijam, da smo uspeli. Prvotno so se nove cene sladkorne centrale diktirale trgovcem kar po finančnih organih. Zaradi solidarnega nastopa trgovcev pa je bila centrala primorana **umakniti svoj ukrep.** Zakon o pobijanju draginje smo imeli že leta 1921. Njegov uspeh pa je bil samo ta, da so se ovajali trgovci, ker niso imeli označenih cen v izložbah. Nova protidraginjska uredba je imela isti učinek. Sicer pa je treba glede draginje reči, da spremlja vsako vojno.

Končno pozdravljam vašega predsednika g. Kostanjška in mu čestitam k njegovemu petnajstletnemu predsednikovanju. V težkih časih je prevzel gospodarstvo vaše organizacije in ga vodil tako, da moramo priznati velike uspehe, ki jih je dosegel. Vaše vrste so se učvrstile in lepa solidarnost vlada pri vas, ki se ji mora vsakdo diviti. Še mnogo let!« (Živahno odobravanje.)

Besedo je povzel nato

predsednik Zveze Stane Vidmar,

ki se je najprej zahvalil za topli pozdrav, ki ga je bil deležen. Dejal je med drugim:

»Najprej moram iskreno čestitati vašemu predsedniku g. Kostanjšku k njegovemu 15letnemu predsednikovanju. Moja srčna želja je, da ostane še nadalje borben za svojo organizacijo, kakršen je bil doslej. **Takšnih predsednikov bi si želel še na marsikaterem mestu v vrstah naših trgovcev.**

Časi so izredno težki in zahtevajo od nas celega moža. Svoje interese bomo pa krepko zastopali in beležili uspehe le tedaj, ako ostanemo zavedni in solidarni. Ne smemo pozabiti, da **je le v slogi** moč in da bomo le z združenimi močmi nekaj dosegli.

Žal mi je, da moramo na tem mestu ugotoviti, da **naša oblastva ne upoštevajo našega stanu tako,** kakor bi bilo treba. Obrtno oblastvo menda ni smatralo za potrebno, da bi poslalo na naše zborovanje svojega zastopnika. Smatrati moramo, da nas na gotovih mestih **omalovažujejo.** Drugače je v Srbiji, kjer uživa trgovski stan oni ugled, ki mu pritiče. **Srbski trgovec** je oni, ki je dvignil gospodarstvo v Srbiji in ki je za državo tudi izredno mnogo žrtvoval. Tudi slovenski trgovec se je moral boriti in je bil vedno zanesljiv steber vsega našega narodnega gospodarstva.

Nadalje moramo zahtevati, da se državnim in sploh javnim nameščencem plače zvišajo in naj ne dobe plače le oni, ki nič ne delajo. Nadalje moramo zahtevati, naj se **obdačijo tuja podjetja,** ki iznašajo ogromne zneske v inozemstvo, pa tudi tisti, ki so si pri nas pridobili milijone.

Končno vas moram opozoriti na to, da je dolžnost vsakega slovenskega trgovca, da je naročnik našega stanovskega glasila **»Trgovski list«.** Naj ne bo tovariša, ki ne bi bil naročnik, vsaj nedeljske številke.«

Predsednik se je toplo zahvalil vsem govornikom za njihova stvarna izvajanja, nakar je sledilo poročilo **tajnika Blagoviča.**

Druga poročila in debata

Ob koncu leta 1939. je štelo združenje 351 članov, razdeljenih na 29 strok. Zaposlenih je bilo 41 učencev in 25 učenk, nadalje 49 pomočnikov in 51 pomočnic. Prijavljenih učencev in učenk je bilo 46, oproščenih 15, odpuščenih pa 20, prijavljenih pomočnikov je bilo 56 in odjavljenih 81. Prijavljenih obratov 39 in odjavljenih ter izbrisanih 29.

Blagajniško poročilo navaja ugodne številke. Obrestovanje **lani kupljene hiše** se lepo razvija. Združenje je imelo lani 130.801 din prejemkov in 77.702 din izdatkov, tako da rezultira presežek v znesku 53.099 din. Premoženje zdru-

ženja izkazuje bilančno vsoto okroglih 520.500 din, predvsem hišo v Frančiškanski ulici.

V preteklem letu je bilo v prvem tečaju nadaljevalne šole 32 vajencev in vajenk, ob koncu leta pa 29. V drugem tečaju je bilo 21 učencev, ob koncu leta 19. V sedanjem šolskem letu, ki bo trajalo do 1. oktobra, je v prvem tečaju 26 učencev, v drugem tečaju pa 25 učencev.

Material kaže biti dober. Treba bo seveda tudi letos gledati na to, da bodo vajenci zahajali redno k pouku. Šola pa prosi delodajalce, naj bi jo podpirali s tem, da se včasih zanimajo za to, kako njih vajenci napredujejo. Stroški za tečaj so tudi letos kriti s šolnino in vajencem ne bo glede na učne potrebščine primanjkovalo nič.

V imenu **nadzornega odbora** je podal nato g. **Milan Jelenko** poročilo. Navajal je, da je poslovanje vodstva v najboljšem redu in je predlagal razrešnico, kar je bilo z odobravanjem sprejeto.

Nato so se določile **doklade in pristojbine** za tekoče leto. Članski prispevki ostanejo isti kot doslej in se ravnajo po davčni osnovi. Sprejete pa so bile naslednje pristojbine: za hišni fond 5 do 50 din (po višini članarine), vpisnina za pomočnike 50, za vajence 50, izpitna pristojbina za sprejemne in pomočniške izpite 100, učne diplome tudi 100 din, nadalje šolnina in šolske potrebščine 400 din za eno šolsko leto, vsakokratni neupravičeni izostanek od pouka 50, prispevek pri prijavah podružnic 500, pri razširjenju obrta 500, pristojbine za legitimacije za nakupovalce lesa in sadja 100 in za sejmarje 20 din. Vsi predlogi so bili soglasno odobreni.

Proračun za tekoče leto je skoraj isti kakor lani in predvideva **112.000 din prejemkov in 87.400 dinarjev izdatkov.**

V debati je g. Justin **Gustinčič** kritiziral, da Pokojninski zavod kupuje in zida hiše z denarjem naših nastavljencev, ti in njihove vdove pa ne najdejo podpore in prostora v naši bolnišnici. Zato se mora nujno zahtevati **razširjenje mariborske bolnišnice.** (Dolgotrajno odobravanje.)

G. **Ferdo Božič** je obžaloval, da ni na zborovanju zastopano obrtno **oblastvo, da bi slišalo zahteve trgovstva, ki zahteva, da dobimo zadostno količino petroleja.** V Poljčanah n. pr. so trgovci dobili petrolej, v Mariboru pa ne. Sresko načelstvo naj bi se interesiralo za to, da bi bila na podeželju zadostna množina petroleja na razpolago. Vsekakor je nujna zahteva, da se **ostro nastopi proti kartelu petroleja.** (Odobravanje.)

G. **Lorbek** se je izrekel za sorazmerno razdelitev petroleja, g. **Božič** pa, naj se **Standard Oilu sploh prepove** detajlna prodaja petroleja ter naj ga oddaja le grosistom.

Predsednik Kostanjšek se je zahvalil govornikom za njihove predloge in izjavil, da jih bo združenje izvedlo in da bo storilo vse, kar je v njegovi moči glede zboljšanja dobave in razdelitve petroleja.

Ker se ni nihče več zglasil k besedi, se je predsednik Kostanjšek iskreno zahvalil **dr. Plessu** in g. **Stanetu Vidmarju** za poset ter vsem članom za številno udeležbo, s pozivom, naj se še nadalje oklenejo organizacije, ker bodo le tako dosegli zaželene uspehe. Nato je zaključil občni zbor, ki je bil eden najlepših in najbolj manifestantnih, kar jih je bilo letos.

Občni zbor Združenja trgovcev v Dol. Lendavi

Naše najbolj eksponirano združenje, Združenje trgovcev v Dolnji Lendavi je imelo svojo letno skupščino 26. marca ob 10. dopoldne v dvorani hotela »Krona«.

Občni zbor je otvoril predsednik **Jurij Novak** ter konstatiral njegovo sklepčnost. Obisk na občnem zboru je bil dober. Pozdravil je vse zborovalce, zlasti pa zastopnika Zveze trgovskih združenj tajnika **dr. Pustiška**, delegata Združenja trgovcev v Murski Soboti Joškota **Brumna** ter vse člane. Zastopnik Zbornice za TOI zbor. svetnik Jože **Hrastelj** je pozdravil občni zbor pismeno, ker je zadržan, da bi se mogel udeležiti današnjega občnega zbora. Želi pa, da bi občni zbor potekel v najlepši slogi in delu za napredek trgovskega stanu.

Poročilo predsednika Novaka

Predsednik Novak je najprej poročal **o nakupu hiše.** Sklep občnega zbora, da se sme hiša kupiti samo za znesek, kolikor znaša gotovina združenja, se ni mogel izvesti, ker se potem sploh ne bi mogla kupiti nobena hiša. Uprava si je zato pomagala na naslednji način. Pri premožnejših članih je nabrala za 23.000 din brezobrestnega posojila. Dvignila je vso svojo gotovino ter uporabila tudi iz ročne blagajne znesek 11.830 din. Pri Dolnjelendavski hranilnici je najela 38.000 din posojila, pri tovarišici Brunner Beli, ki je bila vknjižena na hišo, pa posojilo 16.830 din. Na ta način je mogla uprava plačati kupnino v višini 160.000 din. V hiši so trije najemniki, ki plačujejo mesečno 950 din, poleg tega pa ima v hiši tudi združenje svoje prostore. Hiša je vredna mnogo več in nekateri so hoteli plačati tudi več, a so prišli prepozno, ker smo medtem že mi plačali aro. Predsednik se je zahvalil vsem članom in članicam, ki so omogočili nakup hiše.

Gospodarske razmere v okraju

so bile zaradi suše slabe. Od suše je zlasti trpela živinoreja. Zaradi izbruha vojne pa je zastala mednarodna trgovina s sadjem. To je zelo slabo vplivalo na trgovino. Pa tudi sicer je vojna škodovala trgovini. Nastalo je pomanjkanje surovin, kar je povzročilo dvig cen. Ustavitev kreditov ter običajnih popustov je težko zadela detajliste. Posebno so bili prizadeti tovariši, ki nimajo lastnega kapitala.

Uredba o **minimalnih mezdah trgovskega pomožnega osebja** ne bo dosegla svojega namena, ker podeželski trgovci predpisanih plač ne morejo plačevati. Dejansko je tudi že 80% **delodajalcev odpovedalo svojim pomočnikom.** Uredba bo torej dosegla čisto nasproten učinek, kakor pa je bil njen namen. Zato pričakujemo, da bodo pristojne oblasti upoštevale predlog trgovskih združenj in naredbo spremenile v smislu njihovih predlogov.

V silno težaven položaj smo prišli trgovci

zaradi pomanjkanja petroleja in bencina.

Dan na dan prihajajo k nam ljudje in zahtevajo tekoče gorivo, a mi ga ne moremo dati, ker ga ni. Težke besede padajo na naslov trgovcev, toda po krivici, ker tudi pri najboljši volji ne moremo dobiti petroleja in bencina. Naše združenje je ponovno zaradi tega interveniralo in čeprav nas je podpiralo pri teh intervencijah tudi sresko načelstvo, vendar nismo mogli doseči nobenega uspeha.

Glede **zatiranja draginje** je treba omeniti, da zaradi protidraginjske uredbe ni bil pri nas kaznovan noben podeželski trgovec, kar dokazuje njih reelno poslovanje.

Kakor vsa združenja v Sloveniji, tako se je tudi naše združenje udeležilo akcije

v korist obmejnih šol.

Združenje je v ta namen nabralo 1905 din, **od Združenja trgovcev v Ljubljani** pa smo dobili zaboj lepega blaga. Poleg tega sta nam poslali po en paket tovarna **»Lana«** in **Tekstilna tovarna v Laškem.** Z največjo vestnostjo smo razdelili darila učencem desetih obmejnih šol. Skupno je bilo obdarovanih 250 otrok. Darila so bila sprejeta z velikim veseljem in veliko hvaležnostjo. Zahvaljujem se Zvezi, da je začela to koristno akcijo.

Predsednikovo poročilo je bilo soglasno sprejeto, prav tako pa tudi predlog tov. Martina **Brumna**, da se izreče predsedniku Novaku in upravi zahvala za nakup hiše.

Tajnik Štefan Horvat

je nato podal tajniško poročilo, iz katerega posnemamo: Vseh članov je bilo 214, za 1 manj ko pred enim letom. Devet trgovcev je imelo več strok. Trgovin z mešanim blagom je bilo 105. Število pomočnikov je padlo od 37 na 33, število vajencev pa od 24 na 17. Združenje je bilo zastopano na občnem zboru Zveze v Murski Soboti ter na sejah glavnega odbora Zveze.

Blagajnik Štefan Tivadar je poročal **o blagajniškem stanju** združenja. Dohodki združenja so znašali 53.315, premoženje združenja pa se je zvišalo na 90.398 din.

V imenu nadzorstva poroča gospod **Martin Brumen** ter predlaga upravi absolutorij, kar je občni zbor soglasno sprejel, kakor tudi **novi proračun** v višini 37.700 din.

Zaradi sedanjega gospodarskega stanja je predlagal predsednik Novak, da se sprejme naslednji **novi pristojbenik:**

za vsakokratno trgovino na debelo 2000 din,
za vsakokratno trgovino na drobno 1000 din (kakor doslej),
za podružnico 1000 din,
za razširjenje trg. obrata 500 din,
za preselitev v Lendavi 500 din,
za preselitev na deželi 200 din,
za potrdilo tujcev in poslovodij po 250 din,
vajenska vpisnina 50 din, oprostnina 100 din, nakupovalne legitimacije po 100 din (vse kakor doslej),
za podaljšanje legitimacij 50 din,
sejmske legitimacije po 60 din.

Zaračunajo se tudi **opominjevalni stroški,** in sicer za prvi opomin po 1 do 3 din, za drugi pa od 5 do 20 din. Za vsak predlog rubežni 25 din.

Novi pristojbenik je skupščina **soglasno odobrila.**

Občni zbor je nato pozdravil tajnik Zveze

dr. Ivko Pustišek.

Sporočil je skupščini pozdrave zadržanega predsednika **Staneta Vidmarja,** nato pa v obširnem poročilu podal izčrpen pregled vseh važnejših gospodarskih dogodkov v preteklem letu. Podrobno je opisal borbo Zveze in njenih odsekov za zboljšanje položaja trgovstva. Posebno obširno je govoril **o pomanjkanju bencina ter petroleja,** o tozadevnih akcijah, nadalje o davčni reformi, o razmerah na lesnem trgu, o prodaji soli, o protidraginjskih predpisih itd. Poročal je tudi o akciji Zbornice za TOI in Zveze **proti novim cenam sladkorja.** Tu je bil tudi dosežen popoln uspeh. Ob koncu svojega poročila je naglasil dr. Pustišek še **važnost »Trgovskega lista«,** na katerega bi pač moral biti naročen vsak zaveden trgovec.

Predsednik Novak se je zahvalil dr. Pustišku za njegovo lepo poročilo, zborovalci pa so ga nagradili z glasnim odobravanjem in aplavzom.

Predsednik Novak se je še zahvalil Zbornici za TOI, zlasti pa predsedniku **Jelačinu,** gen. tajniku **Mohoriču** in tajniku **dr. Plessu** za vso njih izdatno pomoč, enako tudi **Zvezi trg. združenj** ter njenemu predsedniku **Vidmarju** ter tajniku **dr. Pustišku.**

Ker je bil s tem dnevni red izčrpan, se je predsednik Novak vsem zahvalil za udeležbo ter zaključil občni zbor.

Skupščina trgovcev za sodni okraj Sv. Lenart v Slov. gor.

V nedeljo dne 14. aprila 1940. popoldne je bila v posvetovalnici občine Sv. Lenart v Slov. goricah redna glavna skupščina Združenja trgovcev za sodni okraj Sv. Lenart.

Skupščino je vodil predsednik **Leon Rataj,** ki je v uvodni besedi pozdravil vse navzočne. Prav posebno pa je pozdravil tajnika Zveze trgovskih združenj v Ljubljani **dr. Ivka Pustiška,** kateri je kot odposlanec Zveze prišel na skupščino.

Poročilo predsednika Rataja

Takoj za tem je podal predsednik poročilo o delovanju združenja v preteklem poslovnem letu. V prvi vrsti je omenil akcijo za božično obdaritev obmejnih šol. Na vabilo Zveze je združenje izbralo za obdaritev ljudsko šolo pri Sv. Ani v Slov. gor. Pri svojih članih je **zbralo din 5000·—.** Za ta znesek so se nabavile obleke in čevlji za najubožnejše otroke ljudske šole pri Sv. Ani v Slovenskih goricah. S to akcijo je združenje pokazalo, kako visoko ceni obmejno trgovstvo narodne interese. Posebej je treba naglasiti, da je Združenje trgovcev sodnega okraja Sv. Lenart v Slovenskih goricah **eno najmanjših trgovskih združenj v Sloveniji.** Kljub temu pa je zbralo zelo obilne prispevke in zbralo mnogo več kakor marsikatero neprimerno večje združenje. Tej zavednosti trgovstva v Sv. Lenartu vse priznanje.

Predsednik Rataj je nato poročal, da je vodilo združenje **veliko borbo proti krošnjarjem in šušmarjem.** Borba proti krošnjarjem je bila uspešna. Prav nobenega uspeha pa ni imela akcija proti šušmarjem. Tu niso zalegla prav nobena sredstva. Upati pa je, da bo ta akcija v letošnjem letu imela več uspeha.

Silno veliko neprilik je imelo trgovstvo lansko jesen radi **soli, petroleja, bencina in sladkorja.** Združenje je posredovalo, kjer je le moglo.

Na koncu poročila se je pohvalno izrazil o delu Zveze trgovskih združenj. **Če bi ne bilo Zveze, bi ne bilo sploh onemogočeno vsako delovanje.** Pohvalno se izrazi tudi o koristnem delu **Zbornice za trgovino, obrt in industrijo.**

Sledilo je **tajniško poročilo,** katero je podal tajnik združenja Fran **Marčič.** Iz poročila je razvidno, da ima združenje 73 članov. Po številu članstva je naše združenje eno najmanjših. Na območju združenja je zaposlenih 16 pomočnikov in 8 pomočnic, 8 vajencev in 2 vajenki. Dopisov je prejelo združenje 279, odgovorilo se je na 102 dopisa.

Blagajniško poročilo je podal Rudolf **Žnidar.** Premoženjsko stanje je ugodno. Na predlog nadzornega odbora je bila dana razrešnica dosedanji upravi. — Takoj nato je bil sprejet tudi **proračun** za leto 1940. Prispevki za združenje ostanejo isti kakor za leto 1939.

Ker je dosedanji upravi potekla trileta poslovna doba, so se nato izvršile **volitve nove uprave.** Soglasno je bila izvoljena sledeča uprava: Predsednik: **Leon Rataj,** podpredsednik: **Anton Hrastelj,** odborniki: **Fran Cvetko, Maks Erman, Peter Šeneker, Ivan Beigot, Martin Kocbek, Rudolf Žnidar, Konrad Golob.** Namestniki: **Ciril Pečovnik, Terezija Rojs, I. Pavlič, Minka Zorko,** Pregledniki računov: **Rajmund Kirbiš** in **Valentin Dreo.**

Pri slučajnostih se je oglasil k besedi tajnik Zveze dr. **Ivko Pustišek.** Sporočil je pozdrave predsednika Zveze **Staneta Vidmarja.** Nadalje je obrazložil poslovanje Zveze. Uspehov Zveza sicer ni dosegla takšnih, kakršnih bi si želela, vendar pa je njeno delo bilo za trgovstvo zelo koristno ter je Zveza obvarovala trgovce pred marsikatero nevšečnostjo, katero sami trgovci, a tudi posamezna združenja sama nikakor ne bi mogla preprečiti. Želi združenju, **da** tudi v poslovnem letu 1940. dela čimbolj koristno.

Ob 16.45 je zaključil predsednik Rataj skupščino malega, a zavednega in agilnega združenja **pri** Sv. Lenartu.

Politične vesti

Med Jugoslavijo, Madžarsko in Romunijo je bil dosežen dogovor o plovbi na Donavi. Dogovor vsebuje naslednje tri točke: Prepoveduje se po Donavi plovba vsem ladjam, ki se morejo spremeniti v vojne ladje. Nad posadkami ladij, ki plovejo po Donavi, se uvede posebno nadzorstvo. Prepoveduje se prevoz cementa in razstreliv po Donavi. Rimski listi novi sporazum pozdravljajo.

Med Romunijo in Sovjetsko Rusijo je bil sklenjen dogovor, da obe državi umakneta svoje čete 10 km od fronte, da se s tem prepreči vsak incident. Dogovor je povzročil v Romuniji močno olajšanje.

Tako iz Londona, ko tudi iz Berlina in Rima se označujejo vse vesti, da bi se pripravljal napad na južnovzhodne evropske države, kot neutemeljene.

Italijanski tisk nadaljuje svoje napade na zaveznike ter napoveduje, da bo imel **Mussolini** v soboto velik govor, v katerem bo označil stališče Italije z ozirom na dogodke na Norveškem. Temu govoru pripisujejo zelo velik pomen, zlasti zaradi izjave gen. direktorja **Ansalda,** ki je dejal, da noče Italija, da bi jo zbudili topovski streli drugih, temveč bo sama dala znak, kdaj je prišel pravi trenutek.

Italijanska vlada označuje vse vesti o vpoklicu novih letnikov kot popolnoma neresnične. Tudi vest o zaprtju luke Bari za vse tuje ladje ni resnična.

Bivši predsednik romunske Narodne kmetske stranke Mihalake je bil sprejet od kralja Karola v avdienci. Mihalake je bil dosedaj nasprotnik sedanjega režima v Romuniji. Sedaj pa se je sprijaznil z režimom ter bil imenovan za kronskega svetnika. Sporazum z Mihalakom je bil dosežen brez dvoma predvsem zaradi težke zunanje politične situacije Romunije.

Prvo zasedanje albanskega vrhovnega fašističnega korporativnega sveta je bilo slovesno otvorjeno v Tirani. Italijansko poročilo pravi, da je ljudstvo navdušeno pozdravljalo kr. namestnika ter vzklikalo kralju ter Mussoliniju. Albanski namestnik je prečital prestolno besedo, ki so jo poslušali poslanci stoje. V prestolni besedi se poudarja, da mora Albanija v pospešenem tempu nadomestiti vse to, kar je zamudila.

Neprijateljsko pisanje italijanskih listov o zaveznikih v Londonu in Parizu zelo mirno presojajo. Angleški krogi pripominjajo, da so italijanski krogi v veliki zmoti, če mislijo, da je zaradi norveških dogodkov spremenjeno razmerje pomorskih sil v Sredozemskem morju na škodo zaveznikov. Ravno nasprotno je res, ker je zaradi velikih izgub nemške mornarice postal velik del angleškega vojnega brodovja na Severnem morju prost.

Novo nemško akcijo, da se ustanovi politični trikot Rim—Berlin—Moskva, je treba po švedskih listih v kratkem pričakovati. Nemčija upa, da bo imela njena akcija sedaj več uspeha, ker je pripravljena, da **prepusti Sovjetski Rusiji glede Besarabije proste roke.** Da bi se dosegel ta trikot, je baje pripravljen napraviti Ribbentrop svoje tretje potovanje v Moskvo.

Nemški tisk mnogo razpravlja o spremembah, ki bi se morale izvršiti **v Sredozemskem morju.** Nemški tisk nadalje poudarja, da ne bo Nemčija trpela, da bi se zapadne sile mešale v zadeve vzhodne Evrope, ker je to nemški življenjski prostor. Nemčija popolnoma razume **stališče Italije in Španije** in ponavlja staro zahtevo, da dobi **Španija Gibraltar in Maroko, Italija pa Tunis,** kar je pred kratkim poudaril tudi Gayda v posebnem na Francoze naslovljenem članku v listu »Giornale d'Italia«.

Norveški kralj Hakon je izjavil ameriški poslanici, da ne bo nikdar pristal na kapitulacijo in da tudi ne bo zapustil Norveške.

Nemško vojno poročilo pravi, da Nemci v južni in srednji Norveški povsod uspešno prodirajo. Pri Trondheimu so prodrli do švedske meje ter s tem razdelili Norveško na dva dela. Nemci poročajo, da so se na več krajih norveški vojaki vdali. Več norveških torpedovk je bilo uvrščenih v nemško vojsko. V Oslofjordu so bile nameščene nove obalne baterije. Tudi nemška letala so bila zelo delavna ter so baje potopila eno angleško križarko in eno angleško podmornico.

Po sedmih letalskih bombnih napadih je začela obstreljevati letališče **Stavanger** še angleška vojna mornarica. Angleška letala so najprej vrgla s padalom bakljo, nato pa še zažigalne bombe, da so imele bojne ladje dobro vidne cilje. Angleške bojne ladje so nato streljale na letališče 80 minut. Letališče najbrže za daljši čas ne bo uporabno. Iz Stavangerja je samo 500 km do Anglije.

Norveške čete so že na več krajih prišle v stik z zavezniškimi četami. Dosedaj se je izkrcalo na Norveškem 20.000 zavezniških čet. Nemški vojaki in mornarji so se iz Narvika umaknili na švedsko mejo. Prvi oddelki nemških mornarjev so bili na Švedskem že internirani.

Na Norveškem je ostal položaj v glavnem neizpremenjen. Angleži so izkrcali nove čete. Pričakujejo, da bo v kratkem prišlo do bojev med zavezniškimi in nemškimi četami.

Vlada majorja Quislinga je odstopila, ker je bila zaradi **splošnega prezira norveškega prebivalstva** brez vsakega ugleda. Sedaj je imenoval novo vlado predsednik vrhovnega sodišča v Oslu. Nemci izjavljajo, da te nove vlade sicer ne priznavajo, da pa z njo sodelujejo.

Madžarski ministrski predsednik Teleki je izjavil na seji vladne stranke, da ima v rokah dekret, da lahko **vsak hip razpusti madžarski parlament,** To bo tudi storil, če bi razmere to zahtevale.

Švicarska vlada je vpoklicala nove kontingente rezervistov, da ima sedaj 450.000 mož pod orožjem.

Nizozemske oblasti so aretirale več znanih voditeljev nizozemske narodno socialistične stranke.

V Bruslju in Anversu je 65.000 Nemcev, katerih dohodki se niso mogli ugotoviti. Belgija je zato nadzorstvo nad tujci močno poostrila.

Turške oblasti so sklenile izgnati večje število tujcev. Posebno pozornost bodo posvetile turške oblasti tujcem, ki so prišli v državo kot trgovci, igralci in turisti.

Prepoved dajanja dopustov je na Nizozemskem preklicana. V tem vidijo znatno olajšanje situacije.

Občni zbor Združenja trgovcev za okraj Kamnik

V kolodvorski restavraciji v Domžalah je bil 31. marca občni zbor Združenja trgovcev za okraj Kamnik. Občni zbor je otvoril agilni predsednik združenja Anton **Stergar** ter po konstataciji sklepčnosti občnega zbora pozdravil vse navzoče, imenoma pa:

zastopnika Zbornice za TOI zbor. svetnika Josipa **Senico** in zbornicnega konzulenta **Žagarja,** zastopnika Zveze trg. združenj tajnika dr. Ivka **Pustiška** in predsednika Pomočniškega zbora Mirka **Drnovška.**

Nato se je spominjal **umrlih članov Franca Prodnika, Mihe Jereba** in **Slavka Jermana.** Zborovalci so poslušali njegove besede stoje ter zaklicali pokojnim »Slava!«

Predsednik Anton Stergar

je nato podal zanimivo poročilo o **gospodarskem stanju v kamniškem okraju** ter o delu združenja. Med drugim je izvajal:

Odkar zborujemo v svoji lastni narodni državi, še nismo zborovali v tako čudnih razmerah. Čeprav smo nevtralna država, živimo prav za prav v vojnem stanju, kar se vidi tudi v raznih vladnih odredbah: kakor v omejitvi izvoza, deviznih omejitvah, predpisih o cenah itd. S tem je trgovsko udejstvovanje zelo skrčeno in omejeno.

Navzlic temu pa le vlada neka **navidezna konjunktura,** ki pa se ne more razviti zaradi naše drž. **gospodarske politike,** ki je nesmotrena ter v popolnem nasprotju z načeli, ki veljajo za zasebno gospodarstvo. Najbolj pa se mora obžalovati to, da se **ne upoštevajo trezni predlogi gospodarskih krogov.**

V našem okraju bi mogli biti trgovci s preteklim letom vsaj deloma **zadovoljni,** ker so se glavni proizvodi našega okraja (les, kaolin, apno, kamenje) dobro prodajali. Tako je bilo tega blaga naloženo na postajah Kamnik in Domžale

l. 1939. . . .	1662 vagonov,
l. 1938. . . .	1050 vagonov,
l. 1937. . . .	940 vagonov.

Tovorni železniški promet se je torej **dvignil za približno 80%.** S tem pa se je tudi povečal čisti dobiček državnih železnic. Zato smo pričakovali, da se bo tudi proga zboljšala. Za vzdrževanje kamniške proge pa se je porabilo samo **100.000 din, kar je pač premalo z ozirom na čisti dobiček 10 milijonov din,** ki jih ima železnica od kamniške proge.

Že pa se govori, da bo železnica **zvišala tarife.** Zakaj? Ali zato, ker vodilni ljudje na vrhovih drž. ustanov ne znajo gospodariti? To je pred dnevi dokazal inž. Vasković iz Beograda.

Lesna trgovina

ni kazala v začetku lanskega leta posebne živahnosti, ki pa bi jo posebno naš okraj zelo potreboval. Šele vojna je dvignila cene lesu. Komaj pa so se cene popravile, so se že tudi pojavili **številni šušmarji,** ki ne škodujejo samo lesnemu trgovcu, **temveč tudi kmetu.** Zaradi šušmarstva v lesni trgovini je bilo prijavljenih 17 oseb, dočim je bilo lesnih trgovin prijavljeno samo 3. To jasno dokazuje, da se šušmarjem izplača kupčevati brez obrtnega lista. Zato upravičeno zahtevamo, da **obrtna oblast z vso strogostjo nastopi proti tem šušmarjem.**

Slabo stanje živinoreje.

Oživljenje na lesnem trgu se je pokazalo tudi v trgovinah. Mnogo večji promet pa bi dosegli trgovci, **če bi mogel kmet bolje vnovčiti tudi svojo živino.** Naš okraj je glede živinske kupčije zelo na slabem. Dočim se proda v drugih okrajih po 25 vagonov živine na leto, se pri nas proda največ 5 do 6 vagonov. Zaradi pomanjkanja krme **nimamo pitane živine.** Zadruge, ki se vtikajo v vse mogoče kupčije, se za dvig živinoreje prav nič ne brigajo. Z veseljem pa seveda prodajajo živino, kadar se jim obeta zagotovljen dobiček. Če pa morejo kmetje vzrediti novo živino, to jih že ne zanima več!

Pri nas **nimamo niti dovolj živine niti dovolj žita.** Bajtar pridela toliko žita, da ga ima do božiča, večji kmet ga ima do pusta. Potem pa morata kupovati vse: pšenico in še v večji meri koruzo. **Umetna gnojila** bi silno dvignila donosnost naše zemlje. Kje pa naj vzame kmet denar za umetna gnojila! Tako izvažamo umetno gnojilo v velikanskih količinah v tujino, naši kmetovalci pa so brez umetnih gnojil. V l. 1938. smo izvozili 3895 vagonov umetnih gnojil in dobili zanje 43,200.000 din. Kako malo se porabi pri nas umetnih gnojil, kažejo te številke:

Umetnih gnojil so porabili v letu 1935./36. na ha:

na Nizozemskem . .	109·0	kg
v Nemčiji	72·0	kg
na Madžarskem . .	1·7	kg
v Jugoslaviji . . .	0·25	kg

Pa še ni zadosti vsega zla, ker sedaj pride še **nesrečni Prizad** s svojo nesrečno politiko cen. Koruzo, ki jo najbolj kupujemo za prehrano v hribovitih krajih, je Prizad nagnal na 200 din. Ali ima Prizad res samo to nalogo, da ščiti ravninske agrarne bogataše in tuje prekupčevalce? Zakaj moramo mi Slovenci plačevati tako mastne zaslužke tujim tipom s krivim nosom?

Industrija,

ki je v našem kraju precej razvita, je tudi zelo prizadeta zaradi vojne. Tako je morala tovarna **Titan** na zimo odpustiti tretjino delavstva, ker so ji zmanjkale surovine. Nismo pa slišali, da bi morale tudi na jugu ustaviti obratovanje tovarne zaradi pomanjkanja surovin. Zakaj ta dvojna mera? Zakaj se v Sloveniji ne dobi zadosti deviz?

Vsepovsod naletimo v našem gospodarstvu **na tuje temne tipe,** ki imajo neviden, zato pa tem močnejši vpliv. »Zasluga« teh tujih tipov je, da so morali naši delavci in kmetje **preživeti božične praznike in vso dolgo zimo v temi, ker ni bilo petroleja.** In vse to zaradi **kartela,** ki je v rokah tujcev. **Še danes vse molči na težke obtožbe g. Golla iz Maribora. Tudi molk je priznanje!**

Davčna reforma

je prinesla mnoge novosti, ki malih trgovcev sicer ne zadevajo, tem bolj pa velike trgovce in industrijo. Posebno nezadovoljstvo pa povzročajo **vedno bolj komplicirani davčni predpisi.** Ali hoče finančna oblast, da se še gospodarski ljudje zavijemo v tako zapleten sistem kakor je naš davčni? Pri vsej tej kompliciranosti pa so predpisane drakonične kazni **za** tudi najmanjšo kršitev teh težko razumljivih predpisov, ki imajo poleg tega še to slabo stran, da silno povečujejo režijo. Radovedni smo le, da če bo finančni minister, ki je sedaj Hrvat, v resnici **po vsej državi enako odločno izvajal novo davčno reformo.** Bila bi to za nas edina uteha, če bi videli, da tudi drugod enako plačujejo davke ko v Sloveniji.

Na naslov orožnikov.

Spregovoriti moram še o krošnjarstvu in šušmarstvu. Danes je tako, da moreš kupiti od krošnjarja vse, od vžigalnika pa do manufakturnega blaga, za nameček pa tudi **vtihotapljeno blago.** Pa tudi izveš **lahko mnogo od krošnjarjev.** Še raje pa **krošnjarji prisluškujejo.** Posebno blizu železniških postaj krošnjarji silno napenjajo ušesa. Vse bi radi slišali. Zakaj? Danes se govori **večinoma o vojni, o vpoklicih, o razpoloženju ljudi. To vse silno zanima krošnjarje.** Ali ne bi bilo dobro, da **bi se tudi orožniki malo zanimali za to, zakaj krošnjarji tako zelo napenjajo ušesa? Ali ne bi bilo dobro, če bi dobro pogledali na krošnjarje, ker najbrže le niso vsi doma iz revnih dalmatinskih krajev!**

Zaključujem svoje poročilo z željo, da bi bili poslovni uspehi naših tovarišev v prihodnjem letu boljši. Upam tudi, da bomo tudi prihodnje leto zborovali še kot nevtralci. (Glasno odobravanje.)

Ostala poročila.

Iz nato podanega **tajniškega poročila g. Klemenčiča posnemamo** naslednje podrobnosti. Združenje je štelo ob koncu l. 1939. 362 članov, za 8 manj ko pred enim letom. Pomočnikov je bilo 41, pomočnic 61, 27 vajencev in 19 vajenk. Izdanih je bilo 115 poslovnih knjižic, učnih pogodb pa je bilo sklenjenih 37. Tajniško poročilo navaja razne uredbe in naredbe, ki so bile izdane v preteklem letu. V protidraginjskem odboru zastopa uspešno trgovce g. Franc **Kimeswenger,** njegov namestnik pa je g. Ivan **Kovač.**

Tajniško poročilo omenja tudi obširneje krošnjarsko nadlogo in boj trgovskih organizacij proti temu zlu.

Zveza trg. združenj je lani sklenila, da priredi večjo akcijo v korist obmejnega šolstva. Čeprav trgovstvo itak podpira razne dobrodelne in druge ustanove, za kar pa trgovstvo še ni doživelo nobenega pravega priznanja, se je tudi pozivu Zveze odzvalo v čim večji meri. V kamniškem združenju se je nabralo v ta namen 2200 din, vsi slovenski trgovci pa so darovali nad 100.000 din.

Kot uspeh moremo zaznamovati, da so bile uvedene **legitimacije za nakupovalce** in tudi za sejmarje. O vseh za trgovca važnih vprašanjih pa je redno poročal **»Trgovski list«,** na katerega se naj zato naroči vsak trgovec!

Sledilo je **blagajniško poročilo.** Dohodki so znašali 47.444 din, poleg tega pa se je ustanovil gradbeni fond v višini 10.000 din. Gotovina združenja znaša 20.725 din, ki je večinoma naložena v kamniški mestni hranilnici.

Soglasno je bilo sprejeto poročilo nadzorstva, ki ga je podal g. Etbin **Jerman** iz **Šmarce** in ki je predlagal **absolutorij upravi.**

Tajnik Klemenčič je nato poročal o proračunu, ki izkazuje 33.800 dinarjev izdatkov ter 10.000 din dohodkov. Primanjkljaj se bo kril s člansko doklado.

Na predlog g. Ignaca **Tomca** iz Moravč se sklene po krajši debati, katere so se udeležili gg. Viktor **Engelman,** Ignac **Tome,** predsednik **Stergar** in g. **Mulej,** da se vstavi v ta namen nova postavka v proračunu v višini 6000 din.

V imenu Zbornice za TOI sta nato pozdravila zborovanje zbor. svetnik g. Josip Senica ter konzulent **Žagar.** Slednji je tudi podal obširno in tehtno poročilo o delovanju Zbornice ter o najvažnejših gospodarskih vprašanjih. Njegovo poročilo so sprejeli zborovalci z glasnim odobravanjem. Predsednik Stergar se je zahvalil konzulentu Žagarju za njegovo poročilo ter ga prosil, da sporoči Zbornici in zlasti tajniku **dr. Plessu** zahvalo združenja za pomoč, ki jo je izkazovala zbornica združenju.

V imenu Zveze trg. združenj je nato pozdravil zbor tajnik **dr. Pustišek.** Tudi njegovo poročilo je bilo sprejeto z glasnim odobravanjem, predsednik Stergar pa se je zahvalil Zvezi in zlasti predsedniku **Stanetu Vidmarju** za njegovo požrtvovalno delo v korist trgovstva.

Soglasno odobri nato občni zbor predlog g. **Engelmana,** da se znova določi **10.000 din za gradbeni fond.**

Predsednik Stergar se je nato zahvalil za požrtvovalno delo članov davčnega odbora: gg. **Senici, Blatniku** in **Engelmanu.**

Sledila je še krajša debata o nekaterih drugih vprašanjih, nakar je predsednik Stergar zaključil občni zbor, ki je znova dokazal, da krepko deluje kamniško združenje v korist trgovstva in našega gospodarstva.

Novi kontingenti v trgovini z Madžarsko

V novi jugoslovansko-madžarski trgovinski pogodbi so zvišane nekatere postavke. Tako so za naš izvoz v Madžarsko določeni naslednji **kontingenti:** za oglje 12 tisoč ton, za tesan les 16.00 ton, za žagan les iglastega drevja 60.000 ton, za žagan les listnatega drevja 3000 ton, za drva 30.000 ton, železniške prage (bukove) 200.000 pragov, kalcijev karbid 800 ton, metilni alkohol 120 ton, kalcijev acetat 100 ton, triklorov etilen 150 ton, lignit 12 tisoč ton, cink 2000 ton, cinkov koncentrat 1000 ton, surovo konopljo 1500 ton, ekstrakte za strojenje kož 1.200 ton, železno rudo 220.000 ton, železne palice 60.000 ton, sveže morske ribe 20 ton, kontingent za nasoljeno morsko ribo 200 ton, ribe v olju 50 ton.

Pogodba vsebuje prvič tudi **uvozne kontingente za Jugoslavijo,** in sicer: za koks 25.000 ton, črni premog 10.000 ton, briket iz premoga 10.000 ton, surovo železo 5000 ton, razne predmete iz železa (profili, tračnice itd.) 15.000 ton.

Od naših izvoznih predmetov so popolnoma **nove postavke** za lignit, klorne derivate, za železno žlindro ter za ekstrakte za strojenje kož. Zelo so povečani kontingenti za iglasti les ter za vse vrste rib.

Združenje trgovcev v Škofji Loki

ima

IV. redno letno skupščino

v četrtek dne 25. aprila 1940. ob 8. uri zjutraj v mali dvorani Sokolskega doma v Škofji Loki.

Dnevni red:

1. Volitev 2 overovateljev zapisnika.
2. Nagovor predsednika.
3. Računski zaključek za l. 1939.
4. Poročilo nadzornega odbora.
5. Proračun za leto 1940.
6. Izglasovanje širšega predloga o porabi društvenega denarja za varnejšo in bolj plodonosno naložitev imovine.
7. Volitve:

a) predsednika in podpredsednika,

b) 7 članov in 4 namestnikov uprave,

c) treh članov in treh namestnikov nadzornega odbora,

č) treh članov častnega odbora,

d) treh delegatov in treh namestnikov za skupščine Zveze trg. združenj,

e) načelnika in podnačelnika ter 4 članov v lesni odsek.

8. Samostojni predlogi.
9. Slučajnosti.

Za pravnoveljavno sklepanje in razpravljanje skupščine je potrebno po čl. 16. pravilnika, da je prisotna vsaj tretjina članov. Če ne pride na skupščino zadostno število članov, bo skupščina eno uro pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom in ki je sklepčna ne glede na število prisotnih članov.

Samostojni predlogi se morajo vložiti pismeno pri upravi najkasneje 3 dni pred skupščino.

Udeležba obvezna!

V Škofji Loki dne 1. aprila 1940.

Predsednik:
Žebre Franc s. r.

Denarstvo

Posojilnica v Mariboru,

ki obstoji že nad 58 let, je eden najmočnejših in najsolidnejših denarnih zavodov v severni Sloveniji, kar je pokazal tudi občni zbor, ki je bil te dni. Kljub težkim časom, ki jih sedaj preživlja ves svet, je zavod tudi v preteklem letu napredoval. Vloge so naravno nekoliko nazadovale in so znašale konec leta skoraj 49 milijonov dinarjev, nazadovala pa so seveda tudi posojila, ki so znašala okroglo 43½ milijonov. Rezervni skladi so v teku lanskega leta narasli za skoraj četrt milijona in so dosegli za malenkost manj kot 12 milijonov dinarjev. Čisti dobiček zadruge je bil znatno manjši kot prejšnja leta, ker je bilo treba odpisati pri kmečkih posojilih in drugih postavkah približno 850.000 dinarjev. Posojilnica je lastnica lepega Narodnega doma, potem je predlanskim kupila večji del bivše Unionske pivovarne v centrumu mesta in je zgradila v Cvetlični ulici tronadstropno stanovanjsko hišo.

Stanje Narodne banke

Izkaz Narodne banke z dne 15. t. m. navaja naslednje spremembe (vse v milijonih din):

Kovinska podloga se je zvišala za 5·6 na 2056·7.

Devize izven podloge so narasle za 66·4 na 982·9.

Vsota kovanega denarja se je zmanjšala za 41·0 na 418·2.

Posojila so se povečala za 15·9 na 1782·9.

Razna aktiva so padla za 3·7 na 2136·5.

Boni narodne obrambe so narasli za 41·0 na 2909·0.

Obtok bankovcev se je povečal za 31·6 na 10.426·1.

Obveze na pokaz so se dvignile za 34·0 na 1922·2.

Razna pasiva so narasla za 16·1 na 369·1.

Skupno kritje se je zmanjšalo na 26·64%, samo zlato pa na 26·34 odstotkov.

Obrestna mera je ostala neizpremenjena.

*

Finančni minister je izdal naslednji odlok: Prepovedano je vsako **objavljanje tečajev tujih valut in deviz** razen onih, ki jih objavljajo tečajnice naših borz.

Občni zbor Združenja za srez Logatec

V nedeljo dne 7. aprila je bila v Cerknici v prostorih hotela Žumer 21. redna letna skupščina Združenja trgovcev za srez Logatec. Skupščino je otvoril ob 14. predsednik **Stanko Lenarčič**, konstatiral njeno sklepčnost ter pozdravil vse navzoče, zlasti pa zastopnika Zbornice za TOI, predsednika njenega trgovinskega odseka **Albina Smrkolja** ter zastopnika Zveze trg. združenj tajnika **dr. Pustiška.** Spominjal se je nato umrlih članov **A. Trohe, Fr. Premrova** in **M. Ponude.** Njih spomin so zborovalci pietetno počastili.

Na predlog člana nadzornega odbora **A. Tomca,** ki je zapisnik o zadnji skupščini pregledal, se je ta brez čitanja soglasno odobril.

Predsednik Stanko Lenarčič

je nato podal naslednje svoje predsedniško poročilo:

Svoje lansko poročilo sem zaključil z željo, da bi bilo novo leto za naš trgovski stan plodonosnejše in ugodnejše. Danes moram žal ugotoviti, da se je položaj trgovstva močno poslabšal.

Smatram za potrebno, da pojasnim nekatere akcije združenja, ki so posebno važne za delo trgovstva. Znano vam je, da naši trgovski nameščenci niso imeli urejenih svojih plač. Sami trgovci smo želeli, da se to vprašanje uredi in **tudi predlagali predloge, ki** so bili sprejemljivi tako za trgovce **ko za pomočnike. Žal pa ni banska uprava** teh predlogov upoštevala in so sedaj začetne plače **trgovskih pomočnikov** določene **tako visoko, da jih večina trgovcev ne zmore.** Znano nam je, da je zato tudi že bilo **večjemu številu pomočnikov odpovedano.** Dela se sedaj na tem, da se naredba spremeni.

Akcija trgovstva, da bodo tudi **trgovski pomočniki pokojninsko zavarovani** se je sedaj uresničila. To pomeni sicer za trgovce nove izdatke, vendar pa ima to tudi dobre strani za trgovce.

Novela davčnega zakona, ki je stopila 1. januarja v veljavo, bo prizadela večinoma le trgovce z velikimi obrati. Po novem zakonu bi sodelovali pri odmeri pridobnine za trgovce iz vsake občine zaupniki iz dotične občine. Ker bi bilo to v škodo enakomerni obdačitvi v vsem srezu, je predlagala Zbornica, da se dosedanji način odmerjanja pridobnine ne spremeni.

Zaradi poslabšanih **prometnih razmer na postaji Rakek** je napravilo združenje predstavko na Zbornico in na Zvezo, ki sta obe v tej zadevi intervenirali na pristojnem mestu.

Najbolj pereče vprašanje pretekle zime je bilo **pomanjkanje petroleja.** Vse akcije za preskrbo domačega trga s tekočimi gorivi so bile zaman, ker **obvlada kartel popolnoma trg.** Naš okraj je bil posebno prizadet, ker smo dobili le **eno šestino** običajne potrošnje petroleja. Z obširno spomenico je združenje opozorilo bansko upravo na to pomanjkanje. K sreči je pri nas elektrifikacija že precej izvedena. **Uredba o maksimalnih cenah petroleja** je detajliste zelo udarila, ker so morali **prodajati petrolej v čisto izgubo.** Mnogo razburjenja je tudi povzročilo namerno **zvišanje cen sladkorja** po prodajni sladkorni centrali. Složno in enotno je trgovstvo v vsej državi nastopilo proti temu nameravanemu zvišanju ter tudi doseglo **popoln uspeh.**

Mnogo stvari je še, o katerih bi bilo treba spregovoriti. O teh pa bo govorilo tajniško poročilo. Eno razveseljivo okoliščino pa moram omeniti. Lansko leto smo večkrat doživeli, da so trgovci iz lastne iniciative naprosili upravo, da jih naroči na **»Trgovski list«.** To dokazuje, da **»Trgovski list« tako vsebinsko ko tudi glede načina pisave ustreza podeželskemu trgovstvu.** Dejansko prinaša tudi list vse, kar mora vedeti trgovec. Zato ni izdan en dinar na teden za »Trgovski list« zastonj. Pozivam vse trgovce, ki še niso naročniki »Trgovskega lista«, da to postanejo.

Kakor vsa prejšnja leta je tudi lani združenje v najlepši harmoniji sodelovalo tako **z Zbornico za TOI kakor tudi z Zvezo trg. združenj. Želim,** da bi se to sodelovanje še poglobilo.

Ko zaključujem svoja izvajanja, se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste nam pomagali pri našem delu. Časi so težki in bodo najbrže še težji. **Ne smemo pa obupati,** temveč nas morajo tudi eventualni neuspehi vzpodbuditi, da bomo še bolj strnili svoje vrste v obrambo svojih pravic. Vedno in povsod moramo pokazati, da smo obmejni trgovci tisti, ki smo pripravljeni dati državi vse, kar potrebuje v svojo obrambo. Prepričani pa smo, da nam bo tudi država dala to, kar potrebujemo za svoj obstoj, kajti močan trgovski stan je tudi v korist naše narodne celote. (Odobravanje.)

Sledilo je

tajniško poročilo Marice Kotnik.

V začetku lanskega leta se je obljubljala precejšnja poživitev gospodarskega življenja. Prebivalstvo, ki se v glavnem bavi z živinorejo ter lesom, je dobro vnovčevalo živino in tudi lesna trgovina se je razvijala dobro, da so tudi vozniki dosti zaslužili. Trgovec je mogel upati, da se bo vendarle izmotal iz gospodarske krize. Z **izbruhom vojne** pa se je vse to spremenilo. Cena živini in lesu se je sicer dvignila, **a dvignile** so se tudi **vse druge cene.** Poleg tega pa je začelo raznega **blaga primanjkovati.** Tudi krediti so se ustavili, pri potrošnikih pa se je pojavilo nezaupanje do trgovcev, češ da skrivajo blago, da samolastno zvišujejo cene in podobno. Položaj trgovca se je s tem znatno poslabšal.

Delo tajništva je bilo intenzivno. Kljub večkratnim opominom je še vedno več nameščencev brez poslovnih legitimacij.

Vseh članov je bilo 258, vajencev in vajenk 33, pomočnikov 71 in pomočnic 41. Trgovin z mešanim blagom je bilo 130.

Obrtno trgovske nadaljevalne šole v Cerknici, Logatcu, Žireh ter na Rakeku je obiskovalo 13 učencev. Uspeh je bil dober. Manjka dobra učna knjiga, ki bi seznanjala učence s trgovino, obrtjo in industrijo doma in po svetu. S pomočjo združenja oz. Zbornice je bil na Rakeku tečaj za nemški in italijanski jezik.

Združenje se je pridružilo akciji Zveze in Zbornice **proti »uputnicam«.** Združenje je tudi zbralo številne

konkretne dokaze nelegalnega trgovanja.

Šušmarilo se je z vsem mogočim blagom in večinoma z **vtihotapljenim.** Združenje je na to opozorilo finančno kontrolo in orožniške postaje. Tudi z lesom se je na debelo šušmarilo. Enako z živino. **Vsak primer se je ovadil, a pravega uspeha ni bilo.** Upati je, da se bo stanje z uvedbo legitimacij za nakupovalce nekoliko zboljšalo. Več prijav je tudi bilo zaradi razpečevanja čokolade, piškotov in bonbonov z raznimi srečolovi po gostilnah. Gostilničarji naj to opuste, ker bodo sicer začeli trgovci prodajati vino v zaprtih steklenicah.

Načrt pravilnika **o krošnjarstvu** je združenje v celoti odklonilo. V našem kot obmejnem srezu je **krošnjarjenje prepovedano,** zlasti pa z manufakturnim blagom. **Zato prijavite vsakega krošnjarja!** Tudi **preblage kazni** so krive, da se krošnjarstvo ni nehalo. Čeprav so bili nekateri krošnjarji kaznovani **že drugič, je znašala globa le 50 din.**

Poštna direkcija nam je na našo intervencijo odgovorila, da je v novem proračunu predvidena zamenjava slabih žic telefonskega voda Ljubljana—Rakek.

Mnogo pritožb smo prejeli zaradi **nelojalne konkurence.** Prizadetim smo poslali pismene opomine, nakar teh pritožb ni bilo več. **Največjo nelojalno konkurenco pa uganjajo konsumi in nabavljalne zadruge!** (Tako je!)

Na prošnjo združenja je bil znova **uveden vlak** št. 633.

Protestirali smo proti dobavi debele nezmlete soli ter zaradi ukinjenja prodaje živinske soli po maloprodajalcih. Sploh je treba poudariti, da je zaslužek pri soli premajhen.

V izvozni trgovini je nastal zastoj zaradi pomanjkanja vagonov. Po intervenciji zbornice je bila kasneje dostava vagonov hitrejša.

Akciji za obdaritev otrok **obmejnih** šol so se odzvali trgovci v Planini in Rakeku.

O vseh važnejših vprašanjih je poročal **»Trgovski list«,** ki je tudi z energijo branil interese trgovstva. Za mnoge uspehe se moramo zahvaliti samo »Trgovskemu listu«. Zato pa je tudi potrebno, **da so vsi trgovci naročeni vsaj na tedensko izdajo »Trgovskega lista«!**

Pri vsem delu je bila združenju v veliko oporo pomoč, ki jo je dobivalo od **Zbornice za TOI** ter od **Zveze trg. združenj.** Bodi obema izrečena naša najlepša zahvala. Hvala pa tudi vsemu članstvu za aktivno sodelovanje.

Po tajniškem poročilu se je oglasil k besedi zastopnik Zbornice za TOI in predsednik njenega trgovinskega odseka

zbornični svetnik Albin Smrkolj

Zahvalil se je za pozdrav predsedništva ter sporočil pozdrave Zbornice. Med drugim je izvajal: Zbornica budno zasleduje vse pojave v trgovini in gospodarstvu. Tudi v bodoče bo podpirala vsa stremljenja, ki so v korist trgovstvu in splošnosti. V težkih časih živimo. Vojna vihra divja in ves svet je ena sama velika tovarna orožja, v kateri se izdeluje orožje za uničenje vsega, kar je zgradila človeška volja za napredkom. Vsak trgovec, vsak gospodarski človek **gleda s skrbjo za bodočnost,** kako si bo ohranil to, kar si je s trudom pridobil. Kar danes prodamo, ne moremo jutri več kupiti. Trgovec se danes bori, da **ohrani substanco,** ki jo je imel v svoji trgovini. Naša trgovina je še mlada in komaj smo se v trgovini nekoliko osamosvojili. Vendar pa se je naš trgovec vedno zavedal svoje dolžnosti do države in za narodno stvar je vedno pripravljen tudi na največje žrtve. Zato pa tudi **trgovec ni zaslužil, da se izdajajo proti njemu tako drakonične kazni,** kakor se je to zgodilo v skoraj vseh v zadnjem času izdanih uredbah. G. Smrkolj je nato govoril **o novi davčni reformi** ter o obsežnih akcijah Zbornice, da doseže omiljenje njenih **določb. Nadalje je govoril o kontroli cen, o vedno večjih poslih** Prizada, o uputnicah, o delu zadrug in o drugih važnih gospodarskih vprašanjih. Glasno odobravanje je sledilo njegovim besedam.

Sledilo je **blagajniško poročilo.** Računski zaključek izkazuje din 31.342 dohodkov ter din 30.237 izdatkov. **Proračun** za leto 1940. predvideva 24.700 din dohodkov in ravno toliko izdatkov.

V imenu **nadzorstva** je podrobno poročal g. **Ivan Levstek** ter predlagal razrešnico upravi in blagajniku.

Vsa poročila so bila nato sprejeta soglasno, ravno tako tudi razrešnica odboru in proračun.

Za **lesni odsek** je poročal gosp. **Gabrenja.** Omenjal je razne težkoče, ko pomanjkanje vagonov, nove izvozne carine. Podal je tudi pregled o stanju na lesnem trgu.

Sklene se, da se **članska doklada pobira na podlagi** davčne odmere pridobnine in z ozirom na velikost obrata.

Nadalje so bili sprejeti **naslednji sklepi:** Predlagalo se bo, da so trgovine v ponedeljkih po velikih praznikih (božič, velika noč, binkošti) na deželi **zaprte. Koledarji in novoletna darila** se tudi letos ne bodo delila. Glede **»uputnic«** se združenje priključi akciji ljubljanskega združenja.

Ko so bila pojasnjena še nekatera vprašanja, se je oglasil k besedi

tajnik dr. Pustišek,

ki je pozdravil skupščino v imenu Zveze ter njenega predsednika Staneta Vidmarja. Njegovo zanimivo poročilo o delu Zveze in njenih akcijah v vseh najvažnejših vprašanjih so poslušali zborovalci z vidnim zanimanjem in največjo pozornostjo. Podrobneje je poročal tudi o minimalnih mezdah za trgovske pomočnike ter omenil, da je zaradi te zadeve obiskala večja deputacija trgovcev gosp. **bana ter mu pri tej priliki poročala o krošnjarski nadlogi.** Upati je, da bo naredba o minimalnih plačah trg. pomočnikov spremenjena v smislu zahtev trgovstva. Zelo dobro je uspela akcija Zveze v korist učencev obmejnih šol.

Razvila se je živahna debata o delu nabavljalnih in konsumnih zadrug, krošnjarstva, nelojalne konkurence, namizne soli. Debate so se udeležili gg. Potočnik, Smrkolj, Lenarčič in Urbas. Ko je še občni zbor sklenil, da bo prihodnji občni zbor v Novi vasi na Blokah, je predsednik Lenarčič zaključil v vsakem pogledu uspelo letno skupščino.

Naročajte »Trgovski list«!

Doma in po svetu

Predsednik vlade Dragiša Cvetković je sprejel bolgarske novinarje, ki so prišli na beograjski velesejem. Pri tej priliki jim je dal tudi krajšo, a pomembno izjavo, ki jo objavljajo ne samo bolgarski, temveč tudi francoski listi na uvodnem mestu. V izjavi je zlasti naglasil, **da si morajo slovanski narodi medsebojno pomagati** in da morajo imeti pred očmi usodo drugih slovanskih narodov, ki se niso znali sporazumeti.

Vprašanje občinskih volitev ni več aktualno. Odpor proti tem volitvam je postal premočen. Predvsem je nastal ta odpor, ker so pomenile občinske volitve odložitev skupščinskih volitev. Te pa so vendarle važnejše. Zelo velik pa je tudi bil **odpor proti javnemu glasovanju,** ki bi se pri občinskih volitvah ohranilo. Končno pa je tudi zunanja situacija pripomogla, da je vprašanje občinskih volitev postalo neaktualno.

Pravosodni minister dr. Lazar Marković je prišel v Budapešto, kjer bo predaval o mednarodnem pravu in politiki. Pri prihodu v Budapešto ga je pozdravil na kolodvoru madžarski pravosodni minister. Dr. Marković je obiskal v Budimpešti predsednika vlade in zunanjega ministra.

Nemški poslanik na našem dvoru v. Heeren je priredil slavnostno kosilo, katerega so se med drugim udeležili: podpredsednik vlade dr. Maček, fin. min. dr. Šutej, min. dr. Konstantinović, italijanski, madžarski, švicarski, bolgarski in slovaški poslanik, šef kabineta predsednika vlade dr. Odić ter nemški gen. konzul Neuchausen.

Ministrski svet je predpisal uredbo z zakonsko močjo o bivanju in gibanju tujcev v naši državi. Tuji državljani se morajo v 12 urah, najkasneje pa v 36 urah po prihodu v državo osebno javiti pristojni oblasti in ji predložiti vse svoje dokumente. Tuji državljani smejo stanovati samo v krajih, za katere jim je izdano dovoljenje.

Kakor poroča »Politika«, je izdala uprava mesta Beograda tako ostre ukrepe proti tujcem, ker so bili ti **glavni razširjevalci alarmantnih vesti.** Nekateri so bili celo tako predrzni, da so iz avtomobilov metali med ljudi letake z lažnivimi vestmi. Drugi so metali takšne letake med kinematografskimi predstavami, ko je bila dvorana zatemnjena. Priporočati je, da bi tudi ljudje sami pazili na sumljive tujce in jih prijavljali oblastem.

Ministrski svet je podpisal uredbo o sporazumu o končni ureditvi dvolastniških odnošajev med Jugoslavijo in Bolgarsko. Sporazum o tem je bil dosežen že lani.

Drž. monopolna uprava razglaša, da so popolnoma brez podlage vesti, da se bo sol podražila. Zato tudi ni nobene potrebe, da bi si ljudje delali zaloge soli.

Ivo Naglič, nestor slovenskih novinarjev je umrl po daljšem bolehanju. Vse življenje je bil primer vedno delavnega in zvestega novinarja. Bodi mu ohranjen lep spomin!

Ban dr. Šubašić je odredil, da se na Hrvatskem kontrola cen razširi tudi na **vse mesne izdelke, salo in svinjino** v svežem stanju. Nadalje je maksimiral ceno za modro galico na 6·68 din franko vagon tvornica. Trgovci na drobno smejo vračunati pri prodaji do 100 kg tudi 50 par zaslužka.

Izšli so prvi kolki banovine Hrvatske po 10, 20, 50, 100 in 250 din. Kolki so dvojni, za sodnijo in za davkarijo. Na kolkih je hrvatski grb. Kot ornamenti so uporabljeni posnetki iz starih hrvatskih spomenikov v Splitu.

V Beogradu se pripravlja ustanovitev Jugoslovansko-italijanske trgovinske zbornice.

Posvetovalni odbor za tekstilno industrijo se sestane danes v direkciji za zunanjo trgovino v Beogradu. Na konferenci se bo zlasti razpravljalo o razdelitvi domače bombažne preje na posamezne tvornice.

Velika tvornica celuloze v Bakru bo v kratkem začela obratovati.

V Rim je prišla nemška vojna misija.

Nemčija je začela delati remorkerje, monitorje in rečne patruljne ladje, da poveča svojo donavsko mornarico.

Romunija sporoča, da je sedaj nemotena plovba po Donavi popolnoma zagotovljena. Ni pa bil sklenjen med podonavskimi državami zaradi tega neki poseben pakt, pač pa je sodelovanje vseh podonavskih držav zagotovljeno.

Iz Amerike poročajo, da se je v zadnjem času **intervencionistično** gibanje močno okrepilo.

Govoru predsednika Roosevelta niso prisostvovali zastopniki Italije, Danske, Nemčije, Japonske, Nizozemske, Norveške in Sovjetske Rusije.

Japonski zunanji minister je izjavil, da ne bi mogla Japonska priznati nobene spremembe v Nizozemski Indiji. Če bi bila Nizozemska potegnjena v vojno, potem ne bi mogla Japonska dopustiti, da bi zavezniki vzeli Nizozemsko Indijo pod svojo zaščito. Izjava japonskega zunanjega ministra je silno razburila ameriško javno mnenje, ki naglaša, da ne bi mogle Združene države Sev. Amerike dopustiti, da bi prišla Nizozemska Indija pod japonski vpliv.

Angleška admiraliteta poroča, da je podmornica »Thistle« že toliko časa zakasnila, da se mora smatrati kot izgubljena. S tem so Angleži izgubili svojo peto podmornico. Ob izbruhu vojne so imeli 57 podmornic. Nemci so izgubili od 71 podmornic, kolikor so jih imeli v začetku vojne, po poročilu angleške admiralitete že okoli 60.

Sovjetski veleposlanik v Berlinu Škvarcev se je po enomesečni odsotnosti zopet vrnil v Berlin.

O velikanski povodnji poročajo iz Buenos Airesa, nad katerim divjajo silne nevihte. Listi poročajo, da je samo v okolici Buenos Airesa okoli 100.000 ljudi brez strehe. Električna centrala v mestu ne obratuje več. Število mrtvih neprestano narašča.

Prijava uvoza blaga iz deviznih držav

Devizna direkcija pri Narodni banki je izdala naslednjo okrožnico:

Da bi uvozni odbor pri Narodni banki mogel razdeliti kontingente za nabavo osnovnih surovin iz inozemstva za posamezna četrtletja, je potrebno, da zainteresirani uvozniki prijavijo količine blaga, katero nameravajo nabaviti v deviznih državah za svoje redne potrebe do konca tekočega leta. Na podlagi teh podatkov in v mejah razpoložljivih sredstev bo odbor dovoljeval potrebna dovoljenja za uvoz surovin.

Prijave je treba predložiti samo za naslednje vrste blaga:

Surov bombaž, bombažna prediva, volna, volnena prediva, lan, lanena prediva, juta, jutina prediva, kavčuk, avtomobilske pnevmatike, krpe, ekstrakti za strojenje kož, fosfati, solitri, sodni nitrat, loj, kopra, kokosovo olje, ribje olje, kositer, bela pločevina, surov nikelj, proizvodi iz niklja, kakao v zrnu, kakavovo maslo, riž, surova kava, surova plutovina, sisalmanila, težke kože, antracit, koks, težka katranska olja, mazilna olja, parafin, umetne barve, oljnata semena, laneno in ricinusovo olje, surova nafta, bencin, petrolej, platina, staro železo.

Da bi mogel uvozni odbor predvideti stvarno potrebo domačih uvoznikov za posamezne predmete in vsako četrtletje, je potrebno, da zainteresirane domače firme v prijavah navedejo posebej svoje potrebe za drugo, tretje in četrto letošnje tromesečje. Zato morajo uvozniki za vsak navedeni predmet predložiti prijavo deviznemu ravnateljstvu pri Narodni banki na posebnem obrazcu z razdelitvijo nameravanega uvoza v času od 1. aprila do 30. junija, od 1. julija do 30. septembra in od 1. oktobra do 31. decembra. Potrebni obrazci za prijave se dobe pri vseh podružnicah Narodne banke in pooblaščenih denarnih zavodih. **Prijave se morajo dostaviti deviznemu ravnateljstvu Narodne banke v Beogradu najkasneje do dne 25. aprila letos.** Tvrdke, ki do odrejenega roka ne bi predložile redne prijave z vsemi zahtevanimi podatki, tvegajo, da se njihove prošnje ne bodo upoštevale ob razdelitvi kontingentov za uvoz blaga v posameznih tromesečjih.

Trgovcem, ki uvažajo volnene tkanine iz inozemstva

Novih predpisov o davkih, carini itd. je toliko, da bi moral povprečen trgovec vsaj za nekaj dni zapreti trgovino, da bi mogel vse te predpise in naredbe temeljito preštudirati.

Danes sem prejel nekaj kosov volnenega blaga iz inozemstva. Seveda je bilo to naročeno že v decembru kakor je to sploh navada v naši stroki. Začudil sem se pa, ko mi je carinarnica zaračunala poleg običajne carine, ki je itak visoka in poleg prometnega davka, ki je tudi zelo visok, še luksuzni davek v višini 926 din. Na carinarnici so mi potem pojasnili, da je to nova naredba, ki je sicer že tri mesece v veljavi. Po tej naredbi da morajo pri vsaki tkanini, ki tehta na kvadratni meter manj kot 200 gr, zaračunati še luksuzni davek. Tako se kar preko noči zviša carina za 50%. Mi moramo, če hočemo imeti v sezoni dovolj blaga, naročati to že 3, 4 ali še več mesecev pred sezono. Medtem se pa kar enostavno zviša carinska postavka. Carinarnica sicer pravi, da je bilo to vse objavljeno, toda kdo ima čas, da bi vse to čital in premotrival. Še ni zadosti, da so zvišali davio da so že pred leti vpeljali prometni davek ki se zaračuna od vrednosti blaga plus carine, sedaj so iznajdljivi uradniki iznašli še take finese. Za draginjo pa odgovarja seveda v prvi vrsti trgovec. Če bi bile nam take mahinacije pravočasno znane, najbrže t... blaga ne bi niti naročili. Žk.

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE TISKARNE
reg. zadr. z o. zav.
LJUBLJANA
KOPITARJEVA 6
*
Nudi po izredno nizkih cenah: Salda konte, štrace, journale, šolske zvezke, mape, odjemalne knjižice, risalne bloke itd.

Zanimiva dražba

V sredo je bila pri okrajnem sodišču v Mariboru dražba nepremičnin v enem najprometnejših delov mesta, na Grajskem trgu, na vogalu Slovenske in Grajske ulice. V tej dvonadstropni, pred desetimi leti popolnoma prenovljeni stavbi je nameščena velika kavarna »Astoria«, ki ima tudi sosedno parcelo z lepim kavarniškim vrtom. Cenilna vrednost je bila 2,125.630, vzklicna cena pa 1,062.815 dinarjev. Poslopje in vrt je zdražil lastnik mariborske tvrdke »Weka« g. **Karl Wessiak** za 2,500.000 dinarjev. Poleg njega je bil največji interesent lastnik hotela »Milinova« v Zagrebu g. **Josip Petan.** Na zadevi je najbolj interesirana Posojilnica (Narodni dom) kot glavna upnica. Proti temu nakupu pa se je pojavil velik odpor v mariborskih krogih. Z zadevo se bo bavila še komisija za odobritev prenosa nepremičnin, ki najbrže nakupa ne bo odobrila. Kavarna pa ostane še nadalje, ker gre le za spremembo posesti nepremičnin.

Trgovski pomočnik
star 23 let, vojaščine prost, verziran v trgovini z mešanim blagom in delno tudi lesni stroki, abstinent in nekadilec, zmožen pisarniških del in strojepisja išče kakršne koli zaposlitve. Cenjene ponudbe poslati na upravo lista pod značko „Veselje do dela“

Pozor trgovci!
Predpasnike, kreton, klot in bele pisarniške halje, kakor tudi razno drugo konfekcijo izdeluje na debelo tvrdka
F. I. Goričar, Ljubljana
Sv. Petra cesta štev. 29

Zunanja trgovina

Gospodarski svet Balkanske zveze je sklican za 27. maj v Dubrovnik.

Trgovinska pogajanja z Grčijo so končana. Vendar pa ni bil dosežen popoln sporazum. **Klirinški plačilni sistem** se zato ukine, 20. t. m. stopi zopet v veljavo plačilni sistem v svobodnih devizah.

V Bukarešti je bila podpisana francosko-romunska trgovinska pogodba, ki bo zlasti omogočila večji romunski izvoz lesa in žita v Francijo.

Italijanske ladijske družbe v Mehiki so ustavile svojo službo in obvestile svoje zastopnike, da ne sprejemajo več ne blaga ne potnikov.

ZAGREBAČKI ZBOR
27. IV. do 6. V. 1940.
XVII. SALON AVTOMOBILOV
»Goriva in njih uporaba« - Kmetijski stroji - Vino - »Poletje in gospodinjstvo« - Turizem - Narodna ročna dela
Na železnicah od 22. IV. do 11. V. brezplačen povratek, na jadranskih parnikih višji razred za ceno nižjega.

Uspeh III. spomladanskega beograjskega vzorčnega velesejma

Tretji spomladanski vzorčni velesejem in razstava avtomobilov v Beogradu trajata še **do 22. aprila.** Že sedaj pa se more ugotoviti velik uspeh, ki ga je dosegla ta pomembna mednarodna prireditev. Ne samo po številu razstavljalcev, udeležbi tujih držav, velikosti zasedenega razstavnega prostora, raznovrstnosti na velesejmu zastopanih gospodarskih panog in razstavljenih novosti, temveč tudi po številu obiskovalcev pomeni sedanji velesejem velikanski napredek.

Število obiskovalcev bo do konca sejma daleč prekosilo dosedanje spomladanske velesejme. Že do 4. dne trajanja velesejma je obiskalo velesejem toliko ljudi ko l. 1939. v vseh desetih dnevih lanskega sejma.

Tudi letos se opaža veliko število obiskovalcev iz notranjosti države. Posebno mnogo je prišlo kmetovalcev, ki se zanimajo za razstavljene kmetijske stroje. Izkazalo se je kot pravilno mnenje, da bo za **kmetijski oddelek** velesejma posebno veliko zanimanje.

Enako je močno zanimanje za **salon avtomobilov.** Kakor pri kmetijskih strojih, se tudi tu **že sklepajo kupčije.** Zlasti je treba podčrtati, da so bile prve kupčije sklenjene že v prvih treh dneh trajanja velesejma. **To dokazuje, da vlada veliko zaupanje v beograjski velesejem, da se na njem razstavljajo res dobri predmeti. Ta uspeh je tem bolj pomemben, ker se običajno sklepajo posli šele ob koncu velesejmov, ko so si kupci že dobro ogledali vse razstavljene predmete. Hitro sklenjene kupčije dokazujejo, da bodo dosegli letos razstavljalci na beograjskem velesejmu dobre kupčijske uspehe.**

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani opozarja delodajalce,

da so v prejšnjem mesecu dostavljeni plačilni nalogi zapadli v plačilo. Prispevki morajo biti poravnani v osmih dneh po prejemu plačilnega naloga!

Za čuvanje pravice zavarovancev do pokojnine je potrebno, da so zavarovani prispevki **dejansko plačani!**

To opozorilo je smatrati kot opomin! Proti delodajalcem, ki ne bodo poravnali prispevkov, mora urad uvesti prisilno izterjavo brez predhodnega opomina. Urad izvršuje važne socialne dolžnosti, ki ne dopuščajo odlašanja.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo
tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 8
Telefon št. 22-72.

Dobave - licitacije

Direkcija pošte, telegrafa in telefona v Ljubljani razpisuje dobavo 8 avtoplaščev v pojačeni izdelavi, dobavnih v roku treh tednov, franko skladišče poštne avtogaraže v Ljubljani, Robbova ulica 15. — Pogoji po din 10·— v pisarni direkcije.

»Škola za pripremne žandarme i vodje patrola dravskog žandarmerijskog puka« v Ljubljani razpisuje pismeno licitacijo za dobavo življenjskih potrebščin za prehrano od 1. maja do 31. julija 1940. leta za naslednje blago: Pšenični zdrob I. vrste, pšenično moko Og, sladkor kristalni debeli, sladkor moka, makaroni drobni I. vrste, riž I. vrste, kava žgana I. vrste, cikorija Franck, kis špiritov 4%, kis vinski 4%, olje domače, koruzni zdrob, ajdova moka, bela, čaj ruski, slive bosanske, ješprenj domači, leča, ješprenj drobni za juho, žgani ječmenček (sladna kava), fižol prepeličar, polžki (šabljoti), krpice za juho, fidoline I. vrste, milo navadno za pranje, rozine I. vrste, soda, limone, sol, sol fina, sladka paprika, poper. — Cene naj bodo navedene po istem vrstnem redu kakor so tu posamezni predmeti navedeni. Ker ima tukajšnja šola oz. oddelek menaže na Cesti 29. oktobra štev. 22, je dolžan dobavitelj tudi tja pošiljati potrebno količino življenjskih potrebščin.

Interesenti naj pošljejo svoje ponudbe v zaprtih kuvertah, kolkovane s kolkom din 10·— tukajšnji šoli (Pokopališka ul. 19) do 26. aprila 1940. leta.

Sejmi

22. aprila: Motnik, Leskovec (krški srez), Radeče, Cerknica, Sv. Jurij v Slov. goricah.

23. aprila: Novo mesto, Ptuj (blagovni).

24. aprila: Zdole, Pleterje, Sv. Jurij ob južni železnici, Mozirje, Škofja Loka, Planina pri Rakeku, Žužemberk, Guštanj, Radovljica.

25. aprila: Dobova, Beltinci, Oplotnica (blagovni), Studenec, Sv. Jurij pod Kumom, Grosuplje, Beltinci (plemenski sejem za selekcionirano simendolsko živino).

26. aprila: Kozje.

27. aprila: Vesela gora.

Izdajatelj »Konzorcij Trgovskega lista«, njegov predstavnik dr. Ivan Pless, urednik Aleksander Železnikar, tiska tiskarna »Merkur«, d. d., njen predstavnik Otmar Mihalek, vsi v Ljubljani.